NĂM THỨ MƯỜI SÁU, Số 785 — 2885 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ TƯ 27 OCTOBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL — INDOCHINE — N° 1647

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	Un an	Six mois	Trois mois	Un mois
Bảo-hộ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	8$00	4$00	2$00	1$00
Ngoại-quốc	14 00	7 00	3 50	
Các làng và các công-sở	10 00	5 00	2 50	

Bao-quan báo sẽ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Độc giả mua báo xin gửi trả cho bản quán trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . : 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$80 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Nên có một trường Cao-đẳng Hán-học

VI

Cứ các lẽ trên đã kể, thì Hán-học quyết không bỏ hẳn được ở nước ta. Phàm là người Việt-Nam — mà là người chân chính Việt-Nam — ai còn có chút tâm huyết, có chút khôn biết, không đến nỗi quên nguồn quên gốc, lạ: giống lạc nòi thì cũng đều hiểu Hán-học cần phải bảo-tồn; các nhà tây-học ta cũng có nhiều người vì cái mục-đích cao xa ấy, mà sau khi tây-học đã thành rồi, sẵn lòng kiếm bạn tìm thầy để nghiên-cứu lấy ít nhiều Hán-học. Nhưng lệ thường học gì cũng vậy, cũng phải có trường dạy, có thầy có sách cho người học có cái công-khóa hẳn-hoi, có cái thì giờ nhất-định, có thể noi vào đó mà tiến-tu: không thế thì sách học không đủ, thầy học không sẵn, cái thì giờ học gián-đoạn, cái công-khóa học bộn-bề. it có ai tự học lấy một mình mà thành được cái nghiệp học gì cả. Xem ngay như các nhà tây-học ta đối với cái Hán-học bây giờ thật cũng có nhiều người có chí có công, khi đã tốt-nghiệp tây-học rồi, mà ra sung chức ở các sở các tòa, có được cái thì giờ rảnh rỗi, cũng không đến nỗi như ai quá mải về cái chủ-nghĩa khoái-lạc mà nỡ đem xài phí hết cả vào những cuộc vui đầy tháng, trận cười suốt đêm, cũng biết dùng tinh lực về một việc rất ích mà rất cần là việc học chữ nho, xem sách nho để bổ khuyết cái tây-học của mình chưa lấy gì làm được hoàn-toàn lọc-lõi; mà khốn-thay! trường học chẳng có, thầy học thì lỗ-mỗ, sách học thì lơ-mơ, có khi vì thế mà phải đâm ra thối chí nản lòng, công-phu không chuyên-nhất, hứng thú không đậm-đà, rồi bán đỗ nhi-phế mất cả; họa-hoằn mới được năm ba người tâm chí thật bền, tư-chất thật tốt, lại gặp được cái cảnh thuận tiện sẵn thầy sẵn sách thì cũng có thông thục được Hán-học ít nhiều, còn ngoài ra một trăm người thường cũng có đến chín chục người nói dáo học mãi, sửa soạn học luôn mà chung qui chẳng thấy ai học thành được hết. Thế chẳng phải rõ lại là trường học Hán-học không có, nên dù người minh vẫn muốn học mà không sao học được, thành ra nước minh bỏ hẳn mất Hán-học đi?

Tuy ở các trường tây-học ngày nay cũng vẫn có dạy chữ Hán; nhưng cái thì giờ dạy ít quá, mà trong khi ở một cái trường chủ học tây-học, thì trong tâm trong chí, cả người học-trò học lẫn ông thầy dạy, đều chỉ chăm chăm chui-chủi các môn học chữ tây, có ai hễ để bụng tới cái môn học chữ Hán là cái môn học chơi, không kể hơn thua gì mà không có thi hạch gì cả; cho nên ở các trường tây-học mà dạy chữ Hán, quả thực là có cũng như không, tưởng chẳng thà cứ bỏ vất cả đi để có thêm thì giờ cho học-trò học về các môn học chữ tây cho chóng, để đến lúc học trò đã tốt-nghiệp tây học hẳn, người ta không phải anh-doanh tứu-tất về các môn học chữ tây nữa, mà chuyên theo học chữ Hán ở hẳn một trường Hán-học thì hơn.

Tuy các hội khuyến học, các hội Trí-tri ở một vài nơi cũng có mở ra ban học chữ Hán; nhưng lạ gì cái công việc của một hội học tư, kỷ luật không làm thế nào được nghiêm, chương-trình không làm thế nào được đủ cách tưởng-lệ không làm thế nào khiến cho người ta phải nức chí cố công, cái thế-lực làm sao cũng không bằng trường học công lập của chính-phủ; và số công-quĩ của các hội học minh có hạn, tiền kinh-phí không có đâu được dư-dụ mà sắm được đủ sách, đón được đủ thầy, sách dạy khuyết lược, thầy dạy không chuyên thi người học cũng được ít phần tấn-tới. Nếu có được một cái trường học công lập của chính-phủ, kỷ luật học thật nghiêm, chương-trình thật đủ, cách tưởng-lệ cho người học thật rất long trọng, khiến cho người ta phải nức chí cố công mà trường công của chính-phủ không khi nào thiếu sách thiếu thầy, học như thế mới dễ, mới mau, mới có lắm người thành-tựu được nghiệp học.

(*Còn nữa*)

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 23 Octobre 1926

Nước Pháp

Các quan thẩm-phán Nhật-bản

Một số quan thẩm-phán Nhật hiện đương xem các kỳ án đại-hình ở Pa-ri để khảo-sát về cái thể của hội đồng bồi-thẩm mà ở nước Nhật cũng có luật mới đặt ra.

Thi ô-tô

Trên trường 6-lô Monlhery, E'dridge đã chiếm khôi được trong cuộc đi 50 kilomètres nhanh được 211 kilomètres trong một giờ.

Việc trả bình

Ngày hôm qua, M. Briand tiếp quan đại sứ nước Đức là M. Von Hoesch, ông có nói ông sẽ rất sẵn muốn hòa hẳn, nhưng nếu nước Pháp không được cái gì bù lại, thì không thể ưng lời nước Đức xin bãi trả bình ở Rénanie. Ông bảo quan đại sứ Đức cho biết nước Đức định để cho nước Pháp được những cái lợi gì bù vào.

Về bài tuyên-cáo của các nhà ngân-hàng quốc-tế

Trong báo Figaro, M. Lucien Romier có tóm thuật và bày tỏ mọi lẽ về bài tuyên-cáo của các nhà ngân hàng mới rồi. Việc ấy khởi ra từ tháng Avril trước đây. Ông tỏ ý muốn rằng các nhà ngân hàng nước Anh, và nước Đức sẽ vận động cho các công việc bàn bạc tại cuộc hội-nghị Genève xong về cái chủ nghĩa tự-do mậu dịch trên đây, các nhà khởi xướng ra bản tuyên cáo ấy bị viên quản đốc nhà Pháp quốc ngân-hàng phản nàn không ưng; sau đến tháng Mai lại có hội liên hiệp sinh thực nước Pháp lại cũng tỏ ý phản kháng về nhiều khoản. Sau cùng, M. Romier có nói M. Schacht, quản đốc nhà Đức quốc ngân hàng rất là nhiệt thành hoan nghênh bài tuyên cáo ấy, vì là hợp ý với nhiều nhà ngân hàng Anh Đức muốn kết liên hội đồng mà làm các việc quốc tế không để cho các chánh phủ can thiệp vào.

Đảng xã hội

Ngày hôm nay đảng xã hội ở quận Seine đã họp hội đồng liên hiệp.

Một dài kỷ niệm

Tại Nogent le Rotrou đã hoàn thành đài kỷ niệm ông Paul Deschanel, nguyên tổng thống, M. Raoul Péret thay lời nghị viên, M. Barthou thay lời chánh phủ và M. Hanotaux thay lời hội Hàn-lâm đọc điếu văn.

Hỏa tai

Các kho của hội thương tế, và nhà máy chế đồ hộp ở Bordeaux bị hỏa tai tổn hại nhiều.

Syrie

Việc bình định

Nhiều bọ Attrashe đầu hàng với tướng Andréa. Như vậy đất Djebel Drase nay mai có thể bình định xong.

Nước Đức

Một cuộc hội nghị quốc-tế

Ngày hôm qua tại Berlin đã khai mạc một cuộc hội nghị quốc tế hỏa xa để xét việc đặt đường vận tải từ Âu-châu đến Viễn-đông. Có một trăm người đại-biểu của 13 nước Âu Á. Họp trong 15 ngày.

Người Đức với nước Áo

Ông nghị trưởng nghị-viện nước Đức đã tỏ thuyết có viện cái lẽ dân tộc tự quyết mà kết rằng sau này nước Áo sẽ sáp nhập nước Đức.

Trung-hoa

Việc buôn nha phiến

Ở Bắc-kinh vẫn công nhiên bán nha phiến. Có 400 sở bắt thuế-phiện có môn bài. Quanh phủ Bắc-kinh ba lĩnh cấm hội bài trừ nha phiến đã cuộc bắn-tinh. Tại các tỉnh phái quân nhân bắt thêu dân trồng nha phiến. Những việc ấy thực sai với lời viên đại-biểu Trung-hoa công bố ở Genève, về việc cấm nha phiến ở Trung-hoa.

Cái nạn cộng sản

Đêm ngày thứ bảy 23 sang ngày chủ nhật 24 Octobre, về phần nội địa ở Thượng-hải bọn cộng-sản có nổi quả bom, và lựu đạn. Sở cảnh sát đẹp yên ngay, nhưng không khéo lại xảy ra việc rối loạn nữa.

Nhật-bản

Việc đóng tàu phụ

Nghe đâu bộ hải quân, và bộ tài chính đã hợp ý với nhau về việc sắp tiền để đóng tàu phụ. Số bỏ ra số tiền về việc đặt đường hàng không.

(*Indepacifi*)

Tự do diễn đàn

Bàn về dịch sách ngâm thơ bây giờ

Mong mỏi thay nghề dịch sinh làm thơ mà sống sự bỏi thay nghề dịch sách ngâm thơ. Dịch sách và làm thơ, mà mục đích mong được đắt hàng, cốt để kiếm tiền, thời sách thế mới là sách, mà thơ thế mới là thơ.

Dịch sách làm thơ, mà làm cho trí-dân mở mặt, khi đâu ấy-gi, thờ sách thế thơ thế sẽ không thích dùng ở cái ngày nào tư tưởng mới.

Nghề dịch sách làm thơ thẳng là quan trọng lắm ru!

Tư tưởng học thuật nước ta, ở cái thời đại mới cũ giao nhau này, cái yếu nhu để thay đổi trí não không gì bằng dịch sách làm thơ.

Vậy thời sự dịch sách làm thơ, là một sự cần kíp không thể hoãn được và chính là cái nghĩa vụ thứ nhất của những nhà có tài học nữa.

Dịch sách làm thơ vẫn là một nghề rất cao quí của các nhà có tài học, nhưng dịch sách cũng nên chọn sách gì nên cần dịch, sách gì chưa nên cần dịch; làm thơ cũng vậy, có thơ nên ngâm, có thơ không nên ngâm.

Vì cái lầu đài tư tưởng học thuật mới dựng nên, nếu gặp những cơn dông tố, tất phải rung động, vậy muốn cho nền tư-tưởng học-thuật [illegible] thì những [illegible] sách dịch thơ phải [illegible] mới được. Thiết tưởng những sách nên cần dịch như triết học, khoa học, nông, công, thương học, văn chương học, pháp-luật học, kinh-tế học, thế giới tiến hóa lịch sử, các giáo khoa thư, môn tư tưởng, môn luận thuyết môn luân lý, vân vân...

Ngâm thơ nên cần ngâm những thơ tán dương cái đức-tính con người, cổ vũ những người biết vui, và cốt để phá tri cái hận vận cho nhà cho nước, chớ sẽ phải làm một cuộc mua vui tiêm thường dậu.

Từ khi quốc văn ra đời, các nhà có tài học đã nhiều người chú ý về sự dịch sách ngâm thơ, cần biết bao tâm huyết. Nhưng phần nhiều dịch những sách trần-hủ hoang-đường, phần nhiều ngâm những thơ mia đời chán đời. Mia đời sẽ có nhẽ phải, mà chán đời thì sao nên. Đã hay rằng những sách tiêu-thuyết hoang đường cũng bổi ngụ có cái ý vị người thận giả, hễ ác, bênh người chung gồm bề nhân thực, nhưng cái phạm-vi ấy cũng còn chật hẹp lắm, không bổ ích cho người ta được bao nhiêu mà cái hại lắm cho người ta ham sự vui tai mà bỏ phí cái thì giờ quí báu để nghiên cứu các khoa học, là cái cả thể làm sang sướng cho đời người. Đã hay rằng thơ là một thứ có âm điệu dễ cảm người thực cũng vì thế, nên nước ta trước thiên trọng về nghề thơ quá, người học-trò mới sắp nhồi quyển sách để dạy làm thơ rồi. Nay cái phong lưu cũng thịnh hành như trước, một người xướng lên, mười người họa theo, ai có cái tư-tưởng gì định xuất bản cũng là thơ, mà muốn thơ nào cũng theo một lối, mấy mươi phong giao, mấy mươi bát lý, hát à-đào, hát nằm, mấy mươi thơ tứ bất tuyệt, song thất lục bát liên hoàn ca khúc. Mà phô diễn cái sầu, cái thảm, nhớ tình, nhớ bạn, tự thuật, tự trào, vân vân.. Tự hỏ các nhà văn sĩ tranh cái địa-vị sao thấp trong làng thơ. Trước thiên trọng thơ Hán văn, nay lại thiên trọng thơ quốc văn, cái lưu tệ cũng không khác gì.

Nước Trung-hoa vài mươi năm giờ lại đây, đã đem những sách trần hủ hoang đường, luật thơ khó khăn kia, sắt kín trên gác cao, sự có một ngày mới người nào lại đem nó ra, nên đã dịch bắt bao nhiêu là sách về các các nước văn minh để thế nào nhan nhản ở các cửa hàng sách, chẳng là bởi người Trung-hoa biết những sách về sản các nước văn-minh có thể đổi thay được cái tư-tưởng trần-hủ trong óc người ta đó?

Các nhà có thì về nghề dịch sách làm thơ nước ta bây giờ, đã đứng ra chống nên bỏ những sách trần hủ hoang-đường, dịch những sách thực hữu-dụng, đổi những giọng ai-oán rên-rỉ mà lên tiếng gọi to, thời cái giấc mê mấy nghìn năm nay mới tỉnh dậy được.

Mong mỏi thay những nhà có tài dịch sách làm thơ.

Sài-Sơn, Phan-tất-Tuân

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	26 độ	
15 giờ	29 độ	

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		11$30
nhì,	—	10 60
ba,	—	9 80
Thóc hạng nhất,	—	6 30
Gấp ngô	—	6 20

Giá bạc : Kể từ ngày 26 Octobre 1926, giờ hào ở kho Nhà nước định là 1$ .. 78

Thị giá nước trái.

Ngày 19 Octobre 1926

5 %, hoàn đầu		651.05
5 ½ %, hoàn đầu		821.75
4 %, vĩnh viễn 1917		451.40
4 %	1918	44 40
5 %	1920	641 75
5 % hoàn đầu	1920	601.70
6 %	1925	881 50

Ngày 25 Octobre 1926

5 %, vĩnh-viễn		491 39
5 %, 1915 1916		561 25

Tin đường sá. — Vĩnh-bảo trên mưa dữ-dội về thượng tuần tháng octobre, nên sông việc sửa sang lại các cái cầu gỗ bằng tạm trên bến trước, ở các con đường không trải đá từ Phú-thọ đến Chợ rã đường đi Bờ ba-bể và từ Na-Koang đến Ngân-sơn, đường đi Cao-bằng, chưa thể xong trước ngày lễ Toussaint này được.

Đời lại ngày giờ tàu chạy. — Sở Điện-báo lại mới có tin đổi lại ngày giờ các tàu chạy như sau này :

Tàu *Azay le-Rideau* mang thư sang Pháp trừ các vật có khai giá không kể, đến ngày chủ-nhật 31 octobre hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Sai'gon qua đường Tourane. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển thứ nhất vào ngày thứ bảy 30 octobre bằng chuyến xe lửa 6 giờ 20. Chuyến thứ hai sẽ đem lên Đáp-cầu ngày 30 octobre bằng chuyến xe-lửa 12 giờ 56.

— Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ năm 28 octobre hồi 7 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Sai'gon qua Tourane và Qui-nhơn. Bến Saigon sẽ có tuyến sang tàu *Angkor* chừng ngày 1er novembre thì khởi hành.

Các thư từ sẽ đem xuống Haiphong chuyển thứ nhất, hết cả vật gì, vào ngày thứ ba 26 octobre bằng chuyến xe-lửa 12 giờ 55 chạy Đáp-cầu, chuyến thứ hai chỉ tải thư thường và thư *recommandé* thôi thì sẽ đem thẳng xuống Haiphong ngày thứ tư 27 octobre bằng xe-lửa 6 giờ 20 và chuyến thứ ba nữa thì đem lên Phú-lạng-thương cũng ngày hôm ấy bằng xe lửa 12 giờ 56.

Quan Tài-chính tổng-trưởng đã tới nơi. — Chiều hôm qua 25 octobre, quan quyền Tài-chính tổng-trưởng Tholance ở Saigon đã ra tới nơi. Phủ Toàn quyền có cho một chiếc ô-tô xuống Haiphong đón ngài lên Hanoi.

Trường kiến trúc — Trong một số báo trước bản quán đã đăng thể lệ thi vào học kiến trúc (Section industrielle des Travaux Publics) và chương trình học thi *Quan-bảo Đông-dương* ngày 20 Octobre có đăng rõ ràng, nếu dịch cả vào đây thì dài lắm, vậy chỉ xin lược thuật như sau này :

Học hết năm, học trò phải thi mới được lên lớp trên. Hết năm thứ năm thì thi tốt nghiệp. Thi năm thứ tư lên năm thứ năm và thi tốt nghiệp thì hội-đồng sát hạch sẽ do quan Học-chính tổng-trưởng cử và về những môn chuyên môn thì sẽ điều đình với quan Công-chính giám đốc rồi mới cử các viên hội-đồng.

Học trò hễ năm điểm lên lớp mà điểm số trung bình được 12, không phải điểm số nào dưới 8 thì được học lên lớp trên. Những người nào điểm số trung bình được 10 mà không phải điểm số nào dưới 7 thì có thể được học lại lớp cũ.

Thế nào gọi là thi điểm số ít ra cũng phải 13 mới được lấy bằng kiến trúc Đông-dương (Diplôme d'architecte indochinois).

Học hết năm thứ ba thì đỗ lên lớp mà vì lẽ gì lại không thi cho học nữa thì cũng được chứng chỉ như thế.

Hai hạng học trò ấy có thể được vào làm trong sở Công-chính tùy theo với số khuyết và cách thức thế nào sẽ do nghị-định quan Toàn-quyền định sau.

Cố bằng kiến chức sẽ được bổ vào sở Công-tác nhà nước ngang với chức lục-lộ cán sự Đông-pháp (agent-voyer indochinois)

Cứu giúp dân bị lụt. — M. Nguyễn-Hoan tổng sự ở mỏ Yên-linh (Tuyên-quang) đứng quyên mấy anh em đồng-sự được một số tiền 20$00 để cứu giúp dân bị lụt. Số tiền ấy, bản-quán sẽ chuyển giao đến hội-đồng cứu-tế.

Danh sách các nhà từ thiện xin đăng như sau này :

MM Phạm-viết-Nhu 0$40 Ng-văn-Hoan 5$, Đinh-bạt-Ngan 2$, Ninh-v-Chương 1$ Ng-văn-Dược 1$ Đỗ văn-Bát 1$, Ng-đình-Nhu 1$ Vũ-văn-Lị 1$, Trịnh-viết-Chung 1$, bà Lê Chớp 1$, Vũ-văn-Giáo 0$50, Ng-văn-Tỷ (5$), Đào-lương-Ngọc 0$50, Phạm-văn-Lợi (5$), Đỗ quốc-Du 0$50, Bùi-đình-Bỉ 0$40, Phạm-văn-Rược 0$40, Đào-lý-Khuân 0$50, Trần-đình-Cảnh 0$40, Ng-văn-Nuôi 0$30, Ng-văn-Lan 0$30, Trần-đăng-Ba 0$50, Ng-v-Trọng 0$70, Phạm-v-Tân 0$40.

Cộng là . . . . 20$00

Nguyễn quan lại. — M. Phạm-hữu-Tài, tri huyện Phú-lương (Thái-nguyên), nay đổi đi huyện Gia-bình (Bắc-ninh), thay M. Ngô-đăng-Diễn tự thế.

M. Ng-đình-Ty, tri huyện hạng ba, tự tá huyện Tiên-hưng (Thái-bình), nay đổi đi huyện Phú-lương.

M. Ngô-tam Sơn, thừa phái huyện An-lão (Kiến an), được nghỉ phép 3 tháng lĩnh nửa lương.

Ngạch đốc-phủ và phủ huyện ở Nam-kỳ nay đã lập lại. — Ai cũng biết rằng ngạch đốc-phủ và phủ huyện ở Nam-kỳ đã bãi đi ngoài mười năm nay mà chỉ còn lại những chức đốc phủ hàm và phủ huyện hàm mà thôi. Theo như lời công bố của quan Toàn-quyền Varenne trước khi xuống tàu về Pháp thì các ngạch ấy nay lại lập lại như cũ nhưng có sửa đổi lại đại khái như sau này:

Chức đốc-phủ và phủ huyện thì làm tại các tòa thuộc phủ Tổng-đốc hay là ở các tỉnh và tòa bố huyện hạng nhất trở lên thì sẽ thế bổ đi chức đại lý các bật.

Ngạch ấy có:

Đốc phủ sứ ngoại hạng:
Đốc phủ sứ.
Phủ hạng nhất.
— nhì.
— ba.
Huyện hạng nhất.
— nhì.
— ba.
— tập sự.

Chức huyện hạng ba hay huyện tập sự thì để dành cho những người vào hạng sau này:

1. Các hạng tham tá ít ra đã từng sự được hai năm.

Các hàng thư-ký phủ Thống-đốc hay ở các tỉnh đã tốt-nghiệp được ở trường mà có thi đỗ phó-thông tri cao như bằng định ngày 3 sep-tembre 1919 hay là các nghị-định khác sẽ định sau.

[illegible] thăng huyện mà lương bổng ngang với lương bổng cũ của ngạch ấy như sau này:

Đốc phủ sứ ngoại hạng 3800 đồng.
Đốc phủ sứ làm được quá 6 năm 3300 đồng.
Đốc phủ sứ làm được quá 3 năm 3000 đồng.
Đốc phủ sứ làm chưa được 3 năm 2520 đồng.
Phủ hạng nhất làm được quá 4 năm 2160 đồng.
Phủ hạng nhất làm chưa được 4 năm 1980 đồng.
Phủ hạng nhì: 1740 đồng.
— ba: 1536 đồng.
Huyện hạng nhất: 1320 đồng.
— nhì: 1212 »
— ba: 1200 »
Huyện tập sự: 1080 »

Phần thứ hai, quyển thứ nhất đã xuất bản rồi. — Quyển xã-hội tiểu-thuyết «*Những kẻ khốn nạn*» phần thứ hai, quyển thứ nhất (Les Misérables de Victor Hugo, Deux'ème Partie Livre Premier) đã xuất bản rồi. Giá bán: 0$45.

Bệnh dịch tả. — Chủ-nhật vừa rồi, tại nơi các dân lụt tạm trú trên nhà máy tơ có hai người mắc bệnh dịch tả. Vậy lẽ ra hôm qua các dân lụt tạm trú ở đấy kéo về quê-hương cả, nhưng vì lại xảy ra có dịch tả như thế, nên lại phải hoãn lại, chưa được về.

Ái tín. — Bản quán được tin buồn rằng M. Ducamp là hội-trưởng phòng Thương-mại Hanoi bị đau đã lâu, vừa ta thế sáng hôm nay tại nhà ông ở *Métropole* khách sạn. M. Ducamp là một nhà kỳ cựu bản này, đứng chủ trương nhà khách sạn *Métropole* đã lâu năm. Sáng ngày mai 27 octobre hồi 8 giờ sẽ cất đám, khởi hành tại khách sạn.

Bản quán có lời chia buồn với quí quyến cùng các ông hội phòng Thương mại Hanoi.

Ruộng cấy ở Nam kỳ. — Theo như một bức điện tín của quan Thống-đốc Nam-kỳ thì diện tích ruộng cấy năm nay được một triệu 91 vạn 6 nghìn 3 trăm mẫu tây (hectares) mà năm ngoái thì số ruộng cấy 170 mẫu.

TÀU DÒNG CHIEF

Tấn bi-kịch sẩy ra ở trên mặt bể, làm đoạn vui, nhiều nỗi sầu, sầu vui thay đổi từng lúc ở trong hai tiếng đồng hồ, khiến cho ai ngồi xem ở trong rạp, cũng phải cười, phải cảm động. — sự vui, sự cảm động đến lòng người ta ở đời cũng là sự thường vậy — vui quá cũng chẳng nên, buồn lắm cũng chẳng mong.

Tấn tuồng ảnh này làm ra hợp ý đủ hai thứ vừa vui vừa buồn, của hội United Artists đặt và làm ra, ai đã sành xem chớp ảnh cũng đủ rõ là một phim ảnh của lối làm ảnh rất có giá trị.

Nào ai vui quá mà muốn buồn hay ai đã trải quá sự buồn mà muốn mua vui một vài tiếng đồng hồ xin đến rạp Cinéma Palace, từ thứ tư 20 đến thứ ba 26 octobre 1926, sẽ được vừa ý.

MUA RẺT NĂM NAY.
1000 Pardessus bán chiếu khách
Pardessus kiểu Hoa-kỳ cao vai liền
có thất lưng : giá 1m10 giá 5$ 40
» » 1.05 » 5.30
» » 1.00 » 5.20
kiểu Pháp » 1.10 » 5.20
» » 1.05 » 5.10
» » 1.00 » 5.00
Quí khách nào muốn mua buôn xin hỏi giá riêng.
DEMANGE Hanoi.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT
Vì hiệu báo chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu lấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, thực giá rất rẻ.
Viết thư mà hỏi giá

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI
Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casaux* ».
Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé
55 nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 395
Xét-nghiệm mồm-mũi, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.
Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, vân vân.
Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.
Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 8 giờ đến 6 giờ 30 chiều.
Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 11 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 6854

TRUNG • BẮC • HỌC • HIỆU

Là trường tư thục của báo quán Trung-bắc mở ra qui-tắc theo như các trường Pháp Việt của Nhà nước.

Buổi tối có một lớp dạy những người đã có bằng Sơ học Pháp-Việt để thi vào các trường cao-đẳng tiểu-học và một lớp dạy chữ Anglais và chữ Latin. Giấy xin học gửi đến hiệu trưởng ở 22 phố Nhà-thờ (rue Lamblot) Hanoi.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

Ăn đảo vào nhà và lăng mạ. — Cô Ng-thị-Chinh, 16 tuổi ở đường Belgique Haiphong bị thưa rằng hôm 31 tuáng 7 tây vừa rồi, hồi 7 giờ tối thấy Mme Ng-thị-Hai buôn bán là hàng xóm bị chồng mắng nhiếc về việc đi chơi đánh mất 10 đồng bạc, cô Chinh cùng thân-phụ vào tại nhà cụ là làm rầm cả lên. Vì thế hai bên cãi nhau, trong khi to tiếng cùng nhau thì cô Chinh cố lăng mạ và sai đầy tớ bảo rằng sang xé xác đi vân vân. Nhưng hỏi thì cô Chinh khai rằng xưa nay vẫn mua hàng tại hàng Mme bị Hai, sau vì bán giá sao nên phải mua hàng khác, vì lẽ đó Mme Thị Hai không bằng lòng, cứ trông thấy đâu thì nói sạnh nói khác, hôm 31 tháng 7 tây vừa rồi Mme Thị Hai thấy cô Chinh đi qua hàng, nhổ cạnh... nên cô Chinh với Mme Thị-Hai cãi nhau. Ng-thị-Chinh 1 quan và bắt phải bồi 1 đồng bạc cho bên nguyên đơn là tiền đền danh giá mà bắt M Ng-văn-Phúc là thân phụ phải chịu trách-nhiệm. Tòa Thượng-thẩm xét lại tuyên án tha cho cô Ng-thị-Chinh được trắng án.

Vô ý làm người bị thương. — Đào-ngọc-Tăng làm *chauffeur* cầm máy ô-tô của M huyện Thu chở bành-khách đường Hà-đương Bel sho g Một hôm xe đi đến Hà-cương (Sài-đương) gặp xe của M. Granier đi lại, đang lẽ ai ở đường bọp p ải dừng xe lại thì phải, nhưng cứ mở máy cho đi nên bánh xe xa xuống rãnh đường để xe làm mấy người bành-khách bị thương.

Tòa án Trùng-trị Hải-dương phạt Đào-ngọc-Tăng 8 ngày tù án treo và 200 quan mà bắt chủ xe phải chịu trách nhiệm. Tòa Thượng-thẩm thu cho Đào-ngọc-Tăng được trắng án vì xét là lỗi tại M. Granier không biết tránh.

Đánh lẫn nhau. — Ng-thị-San và Ng-thị-Ân ở Vientiane (Ai-lao) vì chuyện bất bình, cãi nhau rồi đánh nhau, hai bên cùng bị thương tích cả. Tòa án Trùng trị Vientiane phạt cả đôi bên mỗi bên 50 quan. Tòa Thượng thẩm y án nhưng đổi bên được hưởng án treo cả.

Người tên sứ. — M Ng-huy-Cầm, thư ký ở Bắc-giang, nay đổi về tòa nhì phủ Thống sứ.

M. Vũ-văn-Bao mới trúng tuyển kỳ thi thư ký niên bổng 450$, nay bổ đi Bắc-giang.

Các tin vặt. — Phạm-khắc-Tuyết 21 tuổi vô nghề-nghiệp vô gia cư, [illegible] ăn cắp quần áo của chủ ở phố Hàm-long thì đã phải bắt để xét hỏi.

Theo giấy ấy quyền của quan chánh án dự khuyết tại Bắc-ninh có một thẩm đã cho xét hỏi về một việc thông gian.

Sở mật thám đã làm biện bản đưa ra tòa án về việc một người bội tín mất hai cái xe đẹp của hai người cho thuê xe.

Cần một thầy học

Cần một thầy học có bằng Sơ-học Pháp-Việt, nhất là người đã học được đến năm thứ nhất trường Thành-chung để dạy trẻ-con mới học.

Hỏi tại nhà báo.

新書民
MỚI XUẤT-BẢN:
THUYỀN TÌNH BỂ ÁI
của NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch
Trọn bộ một cuốn 486 trang
Giá bán: 0$90
Cước: 0.20
BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ TẠI TÂN-DÂN-THƯ-QUÁN,
29, PHỐ HÀNG BÔNG-ĐỆM, HANOI

MỘT PHÉP CÓ ÍCH
Dùng *Quintonine* mà tự chế lấy một lít rượu vang bổ. Cho một lọ *Quintonine* vào lít một rượu vang đỏ thì tự khắc được ngay một chai thuốc bổ, rất tốt để bổ huyết, bổ gân, bổ cốt, và để trừ sự bì-quyện, sự suy nhược, bệnh xấu huyết, và bệnh đau gân. *Quintonine* làm cho ngon cơm, dễ tiêu, và làm cho người xấu máu, có sức mạnh mẽ cũng cấp như người khỏe. *Quintonine* gốc chế bằng Quinquina Kolar, coca, gentiane, và glycérophosphate de chaux.
Quintonine mạnh gấp 5 lần extrait de quinquina, và vị dễ uống hơn. Một lọ vừa một liều để chế một lít rượu bổ, giá 0$60.
Hỏi tại hiệu báo chế Blanc phố Baul Bert Hanoi

Đã in xong lịch năm 1927 rồi. — Xin kính-cáo để các nhà đại công-thương rõ các tờ giá xe gần biết là lịch năm 1927 của bản-quán đã in xong. vậy ai muốn mua buôn hay mua lẻ thì xin kíp đến bản-quán mà chọn các kiểu vẽ, kẻo chậm ra thì các kiểu vẽ đẹp người ta trọn hết mất.

Sau đây bản-quán xin thử in ngày mùng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đã biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào:

Giá lịch của bản-quán bán như sau này:

Từ 100 trở lên. . .	0$ 35 một
Từ 50 đến 99 . . .	0 40 »
Từ 1 đến 49 . . .	0 45 »
Tiền cước 1 quyển .	0 25 »
2 quyển	0 40 »

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tưởng nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viết thư về cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này:

M. BÙI XUÂN-THÀNH
51-53, Rue du Coton, Hanoi.

Một người tử tự ở phố Thanh-giam. — Tối hôm qua vào hồi 7 giờ rưỡi một người con gái tên là Nguyễn-văn-Hải 24 tuổi ở ngõ hàng Đậu làm bồi ở trong tỉnh, không biết vì lẽ gì mà giận thân thất cổ treo lên cây bàng ở trước cửa đền Sùng-sơn phố Thanh-giam mà tự tử. Tội nghiệp! có người nói đâu vì sự bất bình ở trong nhà, nên thấy chàng ta cực chẳng đã, nên đành dứt bỏ tự đời cho xong. Sau khi đó sở cảnh đã phái người xuống khám, rồi cho mang vào nhà thương. Đến sáng hôm nay đã cho thân nhân lĩnh thi thể về mai táng.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Chỉ tại say ăn cay thua. — Đêm thứ bảy vừa rồi một bọn quân tự với nhau ở cái lều trên cái ao cạnh lò bát, chẳng biết vì sự say ăn cay thua thế nào, một con bạn tên là Năm Vũ cầm ngay cái đèn dầu tây đương thắp ở đó ném vào đầu con bạn khác, mới 17 tuổi; đèn vỡ, lửa bắt đầu, cháy bùng lên, cậu bé lúc ấy như là một người đem thiêu sống vậy; đầu và mình cứ cháy bùng bùng! Sau có người cay nạy lắm vào kêu cho cậu bé con nó xuống ao, hễ gì mới khỏi cháy. Nhưng khắp đầu và mình mấy đầu đã bị cháy sỉ lên, nom ghê gớm quá.

Hiện nay người bị thương đã đưa vào nhà thương điều trị. Còn tên phạm thì trốn mất, chưa bắt được.

NAM-ĐỊNH

Diễn thuyết. — Hồi 9 giờ hôm thứ năm 21 octobre tại Câu-cờ có cuộc diễn-thuyết tại trường Pháp-Việt. Ngoài sân trường học đầy cảm cờ và bài trí sân lạn. Các ông cử, cụ tú, các nhà chức sắc, các kỳ-mục, các phụ mẫu học trò đều đứng chật hết cả sân đình, sân trường.

Quan huyện sở-tại có giấy kiếu, cả thấy đã vắng mặt. Sau khi đánh một hồi trống thì các nhà đi nghe diễn thuyết đều theo thứ bậc mà ngồi xuống ghế. Trước khi khai diễn 15 p ú, ông giáo Thanh có kéo *violon* để cho cậu Nhân bát Messeillaise, cậu Dần tỏi sáo. Lần này đàn ông, đàn bà, con trẻ ở trong các xóm lũ lượt kéo đến trường đông lắm. Chuông lắc một hồi, MM. Phan-v Luận, chánh-hội xứ Câu-cờ Ng-Tường tá thì đều lần lượt lên diễn đài, rồi đến M. Tờ sơn Ng-văn-Tuân là giáo học lên để diễn thuyết về vệ sinh. S. lai cảo

BÁ-ĐÔNG

Lại một đám cướp to nữa. — Đêm hôm 15 octobre vừa rồi, một bọn chừng 30 đứa hung-thủ mang đủ khí-giới súng ống đến cướp một nhà ở làng Vân-sóc, tổng Thượng-ốc, phủ Hoài-đức (Hà-đông). Dân làng đổ ra đánh bắt thì chúng bắn luôn mấy phát súng và đốt cháy năm nóc nhà lá. Quân cướp bắn phải tám người làng thì một người bị thương nặng quá chết ngay. Còn 7 người chưa biết sống thác thế nào. Dân bắt sống được ba tên cướp. Kẻ quan sở tại về khám thì bắt được 3 khẩu súng của bọn cướp.

Hôm 23 octobre, một viên thanh-tra mật-thám về làng Phương-viên, huyện Đan-phượng khám xét, thì lại tìm thấy một khẩu súng nữa bỏ ở dưới ao. Chỉ có các súng hiện còn trên.

Cái khẩu súng hình như trước vẫn giấu ở trong cột thóc cho khỏi gỉ?

Quan sở tại đã hỏi 3 tên tá cướp bắt được để tìm ra những đứa đồng đảng với nó.

BẮC-NINH

Tế văn-miếu. — Hồi 7 giờ sáng hôm 19 ta các quan tỉnh có hội họp các phủ huyện để lên núi Phúc-đức tế văn-miếu.

Di trường mới. — Chiều hôm 25 này đây học-trò trường tỉnh sẽ dọn sang cả lên trường mới. Còn trường cũ để dùng cho học trò con gái học.

PHÚ-TỪ-SƠN

Đường sá. — Nước đang đi xuống, đường sá đã khô ráo, nhưng nhiều đoạn hư hỏng cả, đường về chùa Tiên đã tạm đi được, đường về chợ Sơn, thì chưa biết bao giờ xe có thể đi được, tệ nhất là cái khúc qua làng Xây, thật là thảm hại. Khúc đường ấy thì những lúc giới khô ráo cũng đi khó đi ấm, huống chi là lúc mới bị lụt khỏi. Người ta hẵn làng ấy vẫn xưa nay không có ai đi xe sợ bão gió, nên họ dựng tạm để đường sá tới tàn, họ sẽ sửa sang chỉ lợi cho các làng tiếp giáp với làng họ, chứ làng họ thì chẳng cần gì phải đắp đường sá. Nên chi chỉ một vài năm khi có việc gì có quan trên phải đi qua ở đấy, có sức bắt thì họ mới sửa qua loa cho xong việc, còn họ cứ để mặc đấy, không sửa sang bao giờ. Ng.-v.-K. lai cảo

Số 92

BẮC-TỐNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Ông sư già đáp rằng:

— Kẻ bần-tăng vẫn ở *Bàng lai sơn*, họ *Chung* tên *Hán*, thường vẫn gọi là *Chung đạo-nhân*. Mới rồi nghe tin *Dương* tướng-quân vì không phải võ trận-đồ mà lọt nghề thành bịnh, vậy kẻ bần-thân đến để nếu chữa. Kẻ bần-thân lại có hiểu cách phá võ được trận-đồ của quân *Liêu*.

Tống Chân-tân trông thấy *Chung đạo-nhân* trông mặt đường hoàng, biết là không phải người thường, mới truyền lệnh sai người đưa vào thăm bệnh *Dương* lực-lang.

Khi thầy sư bận *Dương* lực-lang xong, *Chung đạo-nhân* vào tâu *Tống Chân-tân* rằng:

— Kẻ bần-thân chẩn có thể cứu chữa được.

Tống Chân-tân hỏi rằng:

— Đạo-nhân cho thuốc uống hay là phải châm cứu?

Chung đạo-nhân đáp rằng:

— Kẻ bần-thân xem chứng bịnh *Dương* tướng-quân thì âm-khí thương trọng, muốn chữa bệnh lý, có hai vị thuốc rất khó tìm.

Tống Chân-tân nói:

— Đạo-nhân hãy thử nói cho ta nghe.

Chung đạo-nhân nói:

— Tất phải tìm cho được thứ lóc ở trên đầu *Long-mẫu* và thứ rắn ở dưới cằm *Long-công*, mới có thể chữa khỏi bịnh lý.

Tống Chân-tân lại hỏi rằng:

— Hai vị thuốc lý ở đâu có, để ta sai người đi tìm.

Chung đạo-nhân nói:

— Long tu (1) khí-tức phải cần dân xa bần-bạ đã có sẵn; còn như lóc ở trên đầu *Long-mẫu* thì phải cần đến *Tiêu thái-hậu* ở bản nước *Liêu*.

Tống Chân-tân nói:

— *Tiêu thái-hậu* đang là kẻ thù của ta, cần làm sao được. Nếu có thứ thuốc khác dùng thay được thì dầu mất bao nhiêu công của, ta cũng không đem tiếc.

Chung đạo-nhân nói:

— Tất phải cần thứ thuốc ấy, mới có thể chữa khỏi.

Bát-mương tâu rằng:

— Bộ-hạ *Dương* lực-lang đâu là những tay mẫn cán, bộ-hạ nên truyền dụ cho hiết, hoặc giả có người cần được chăng.

Tống Chân-tân chưa tâu, bảo *Chung đạo-nhân* hãy tạm lui, rồi trù tính dụ sao bộ-hạ *Dương* lực-lang phải đi tìm thuốc. *Dương* lệnh-bà nghe lệnh, bàn với bọn *Nhạc-thăng* rằng:

— Vật ấy có thể cần được, nhưng chỉ làm thế nào tìm được một người có ơn mưa mà sai đi.

Nhạc-thăng nói:

— Lão phu-nhân nghĩ được kế chị, xin nói cho chúng tôi biết.

Dương lệnh-bà nói:

— Tôi nghe đồ người con thứ tư của tôi khi trước thay họ đổi tên, làm phò-mã *Tiêu* thái-hậu. Nếu ta có người sang báo tin cho hắn biết thì tất cần được vật lắm.

Nhạc thăng nói:

— Trong các tướng đây có *Mạnh-lương*, có thể giáp được việc ấy.

Dương lệnh bà liền gọi *Mạnh lương* vào, rồi sai đi sang bản nước *Liêu* để tìm long-phát.

HỒI THỨ XXXV

Lại nói chuyện *Mạnh-lương* nghe lời *Dương* lệnh-bà, bằng-hái xin đi. Đêm hôm ấy vào yết-kiến *Chung đạo nhân* để hỏi xem cần dùng độ bao nhiêu.

Chung đạo-nhân nói:

— Nhà người đi có thể nên việc được. Thứ tóc ấy nhiều ít bao nhiêu cũng được, nhưng sau khi lấy được tóc rồi, nhà-người nên lấy trộm con ngựa *Bạch hoa* của *Tiêu* thái-hậu ở trong nơi vườn, để đem về cho *Dương tôn bảo* cưỡi mà phá trận. Trong vườn nơi uyển ấy lại có cái giếng *Cửu-khúc Lưu ly*, bên dòng nước *Cửu-khúc* ở trên *Thanh-long* kia là tự đấy chảy ra. Nhà-người lấy vào đấy đầy, nên lấy đất mà lấp một mặt đi, tự-khắc con *Thanh-long* thành ra vô dụng, bấy giờ sẽ phá được trận *Thanh long* vậy.

Mạnh-lương vâng lệnh, tự trong trại quân *Tống* một mình ra đi, bỏng gặp *Tiêu tán* ở đâu chạy đến. *Mạnh-lương* hỏi:

— Tướng-quân đến đây có việc chi?

Tiêu-tán nói:

— Đi một mình, lòng tôi không yên, vậy tôi phải đến đây để cùng đi.

Mạnh-lương nói:

— Tôi đi chuyến này là vì có chút việc cơ-mật, tướng-quân cùng đi sao được.

Tiêu-tán nói:

— Việc cơ-mật của đại-huynh mà tôi lại tiết lộ hay sao? cứ cho tôi cùng đi một được!

Mạnh-lương bất đắc dĩ phải cho *Tiêu-tán* cùng đi. Hai người đi vào trong thành *Ucháu*, tìm chỗ ngủ trọ.

Ngày hôm sau, *Mạnh-lương* bảo *Tiêu tán* rằng:

— Tướng quân cứ nằm ở nhà trọ, để tôi đi dò-la tin-tức phò-mã xem sao.

Tiêu tán vâng lời. *Mạnh lương* cải dạng làm người nước *Liêu*, lẻn vào trong phủ phò-mã, yết kiến *Dương* tứ-lang và thuật cho nghe việc *Dương* lực-lang bị bệnh, sai sang để cầu vị thuốc, vân vân.

Dương tứ-lang nói:

— Chỗ này đọ-thám rất nhiều, nhà người hãy lui ra, để ta nghĩ kế, để trong mấy ngày nữa, nhà-người sẽ lại đây.

Mạnh-lương vâng lời, lại lẻn ra nhà trọ. *Dương* tứ-lang nghĩ được một kế, cứa đêm hôm ấy bỏng bảo đau bụng, lăn-lóc giường trên xuống giường dưới. *Quỳnh-nga* công-chúa ở mình kinh sợ, kíp đòi ngự-y vào để điều-trị, nhưng lại càng thấy đau thêm.

Quỳnh-nga công-chúa lo phiền mà hỏi rằng:

— Phò-mã đau mãi như thế này thì biết dùng thuốc nào mà chữa cho khỏi?

Dương tứ-lang nói:

— Tôi vì thuở nhỏ thường hay ra trận, dùng nhầm thứ quả mà sinh ra chứng đau bụng này. Nếu trước có dùng long-tu đem đốt ra tro để uống thì để khỏi được mấy năm, không nghề ngày nay bệnh lại tái-phát.

Quỳnh-nga nói rằng:

— Long-tu ở bản Trung-quốc có thể lấy được, chứ bản nước *Liêu* này thì biết lấy vào đâu.

Dương tứ-lang nói:

— Nếu có long-phát (ngũ là tóc rồng) của thái-hậu thì dùng thay càng được.

Quỳnh-nga công-chúa nói:

— Việc ấy rất dễ!

Nói xong, tôi thì sai người ra nơi trận-địa vào triều kiến *Tiêu* thái-hậu tâu việc xin long-phát về để chữa bệnh cho phò-mã.

Tiêu thái-hậu nói:

— Nếu dùng long-phát mà chữa khỏi được bệnh cho phò-mã thì ta có tiếc gì!

Tiêu thái-hậu liền cắt một nắm tóc giao cho sứ-giả đem về. Sứ-giả đem được long-phát về trong phủ. *Dương* lực-lang dùng đốt ra tro để uống thì bệnh bỗng bớt ngay. *Quỳnh-nga* công-chúa mừng rỡ không biết nhường nào.

Ngày hôm sau, *Dương* tứ-lang lấy những long-phát còn thừa lại, đem giấu đi một nơi, để đợi *Mạnh-lương* đến thì trao cho, *Mạnh-lương* nhận được long-phát, trở khỏi trở về nhà trọ, đưa cho *Tiêu-tán*.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Vers six heures du soir on était à Chelles. Le cocher s'arrêta pour laisser souffler ses chevaux, devant l'auberge à rouliers installée dans les vieux bâtiments de l'abbaye royale.

Je descends ici, dit l'homme.

Il prit son paquet et son bâton, et sauta à bas de la voiture.

Un instant après, il avait disparu.

Il n'était pas entré dans l'auberge.

Quand, au bout de quelques minutes, la voiture repartit pour Lagny, elle ne le rencontra pas dans la grande rue de Chelles.

Le cocher se tourna vers les voyageurs de l'intérieur.

— Voilà, dit-il, un homme qui n'est pas d'ici, car je ne le connais pas. Il a l'air de n'avoir pas le sou; cependant il ne tient pas à l'argent; il paye pour Lagny, et il ne va que jusqu'à Chelles. Il est nuit, toutes les maisons sont fermées, il n'entre pas à l'auberge, et on ne le retrouve plus. Il s'est donc enfoncé dans la terre.

L'homme ne s'était pas enfoncé dans la terre, mais il avait arpenté en hâte dans l'obscurité la grande rue de Chelles; puis il avait pris à gauche avant d'arriver à l'église le chemin vicinal qui mène à Montfermeil, comme quelqu'un qui eût connu le pays et qui y fût déjà venu.

Il suivit ce chemin rapidement. A l'endroit où il est coupé par l'ancienne route bordée d'arbres qui va de Gagny à Lagny, il entendit venir des passants. Il se cacha précipitamment dans un fossé, et y attendit que les gens qui passaient se fussent éloignés. La précaution était d'ailleurs presque superflue, car, comme nous l'avons déjà dit, c'était une nuit de décembre très noire. On voyait à peine deux ou trois étoiles au ciel.

C'est à ce point-là que commence la montée de la colline. L'homme ne rentra pas dans le chemin de Montfermeil; il prit à droite, à travers champs, et gagna à grands pas le bois.

Quand il fut dans le bois, il ralentit sa marche, et se mit à regarder soigneusement tous les arbres, avançant pas à pas, comme s'il cherchait et suivait une route mystérieuse connue de lui seul. Il y eut un moment où il parut se perdre et où il s'arrêta indécis. Enfin il arriva, de tâtonnements en tâtonnements, à une clairière où il y avait un monceau de grosses pierres blanchâtres. Il se dirigea vivement vers ces pierres et les examina avec attention à travers la brume de la nuit, comme s'il les passait en revue. Un gros arbre, couvert de ces excroissances qui sont les verrues de la végétation, était à quelques pas du tas de pierres. Il alla à cet arbre, et promena sa main sur l'écorce du tronc, comme s'il cherchait à reconnaître et à compter toutes les verrues.

Vis-à-vis de cet arbre qui était un frêne, il y avait un châtaignier malade d'une décortication, auquel on avait mis pour pansement une bande de zinc clouée. Il se haussa sur la pointe des pieds et toucha cette bande de zinc.

Puis il piétina pendant quelque temps sur le sol dans l'espace compris entre l'arbre et les pierres, comme quelqu'un qui s'assure que la terre n'a pas été fraîchement remuée.

Cela fait, il s'orienta et reprit sa marche à travers le bois

C'était cet homme qui venait de rencontrer Cosette.

En cheminant par le taillis dans la direction de Montfermeil, il avait aperçu cette petite ombre qui se mouvait avec un gémissement, qui déposait un fardeau à terre, puis le reprenait, et se remettait à marcher. Il s'était approché et avait reconnu que c'était un tout jeune enfant chargé d'un énorme seau d'eau. Alors il était allé à l'enfant, et avait pris silencieusement l'anse du seau.

VII

Cosette côte à côte dans l'ombre avec l'inconnu.

Cosette, nous l'avons dit, n'avait pas eu peur.

L'homme lui adressa la parole. Il parlait d'une voix grave et presque basse.

— Mon enfant, c'est bien lourd pour vous ce que vous portez là.

Cosette leva la tête et répondit :

— Oui, monsieur.

— Donnez, reprit l'homme. Je vais vous le porter.

Cosette lâcha le seau. L'homme se mit à cheminer près d'elle.

C'est très lourd en effet, dit-il entre ses dents.

Puis il ajouta :

— Petite, quel âge as-tu ?

— Huit ans, monsieur.

— Et viens-tu de loin comme cela ?

— De la source qui est dans le bois.

— Et est-ce loin où tu vas ?

— A un bon quart d'heure d'ici.

L'homme resta un moment sans parler, puis il dit brusquement :

— Tu n'as donc pas de mère ?

— Je ne sais pas, répondit l'enfant.

Avant que l'homme eût eu le temps de reprendre la parole, elle ajouta :

— Je ne crois pas. Les autres en ont. Moi, je n'en ai pas.

Et après un silence, elle reprit :

— Je crois que je n'en ai jamais eu.

L'homme s'arrêta, il posa le seau à terre, se pencha et mit ses deux mains sur les deux épaules de l'enfant, faisant effort pour la regarder et voir son visage dans l'obscurité.

La figure maigre et chétive de Cosette se dessinait vaguement à la lueur livide du ciel.

— Comment t'appelles-tu ? dit l'homme.

— Cosette.

L'homme eut comme une secousse électrique, il la regarda encore, puis il ôta ses mains de dessus les épaules de Cosette, saisit le seau, et se remit à marcher.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Lê-hồi tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN VĨNH dịch

(Tiếp theo)

Chừng sáu giờ thì xe đến *Chelles*. Tên đánh xe đứng lại cho ngựa nghỉ, trước một cái hàng cơm phu tải, hàng ấy dọn trong cái nhà dòng cũ của nhà vua đã bỏ. Khách nói:

— Tôi xuống đây.

Khách cầm lấy khăn-gói và gậy rồi nhảy xuống đất. Được một lát thì đi đâu mất, không vào quán trọ.

Cách vài phút khi xe lại đi rồi, qua suốt một phố chính đất *Chelles* cũng không gặp anh ta đâu cả. Tên đánh xe bèn quay lại hỏi với khách trong xe rằng:

— Người xuống xe lắc nãy không phải là người vùng nầy, tôi không gặp mặt bao giờ cả. Coi bộ thì không có tiền, mà xem ra lại không thiết tiền; lấy xe đi *Lagny* mà lại chỉ đi đến *Chelles* mà thôi. Đêm rồi, nhà ai cũng đóng cửa cả, mà không vào quán trọ, lại cũng chẳng thấy đâu nữa, thì ra anh ta biến xuống đất rồi ư.

Người ấy không biến xuống đất, nhưng đã nhân trời tối mà đi dảo bước qua cả cái phố chính trong làng *Chelles*, rồi trước khi đến nhà thờ thì đã rẽ sang bên tay trái, vào con đường nhỏ đi sang *Montfermeil*, rẳn bước như thể một người đã thuộc đường rồi vậy.

Khi đi vào con đường ấy thì anh ta cũng đi dảo cẳng. Đi đến cái chỗ ngã tư con đường cũ từ *Gagny* sang *Lagny*, hai bên có trồng cây, thì anh ta nghe có tiếng người qua đường gần tới, anh ta bèn xuống một cái rãnh sâu mà ẩn, chờ cho họ đi qua mới lại nhô lên. Trời tối đen như thế, dầu không đi ẩn cũng chẳng ai nom thấy. Trên trời thì chỉ có hai ba ngôi sao mà thôi.

Từ đó là chân cái dốc lên cao-nguyên. Anh ta không đi thẳng sang *Montfermeil* nữa, lại rẽ sang tay phải, đi tắt qua cánh đồng, mà bước nhanh vào trong rừng.

Khi đã vào đến rừng rậm rồi mới khoan bước lại, rồi nhìn kĩ từng gốc cây một, đi rò-rò từng bước, hình như là tìm-kiếm một lối bí-mật chỉ có mình biết mà thôi. Đã có một khi hình như anh ta lạc đường, phải đứng lại mà nghĩ-ngợi. Sau anh ta rờ-rẫm mãi thì đến một chỗ ria rừng, có một đống chất những hòn đá to mà trắng-trắng. Anh ta chạy mau đến chỗ đống đá ấy, nhìn qua sương mù mà xem-xét thật kĩ từng hòn đá một. Gần đống đá có một cái cây lớn, đa nó sù-si. Anh ta lại gần cái cây ấy, lấy tay mà rờ vào quanh gốc cây dường như đếm từng chỗ sùi ngoài vỏ cây.

Ngay trước cái cây ấy là một cây tần, thì lại có một cây dẻ phải bệnh bong vỏ, ai đã lấy một miếng kẽm đóng đanh vào hình như để chữa cho nó khỏi bong vậy. Anh ta kiễng chân lên mà rờ vào cái miếng kẽm đó.

Rồi lại thấy anh ta lấy chân giận lên chỗ đất ở quãng giữa cái cây ấy với đống đá, tự-hồ xét xem đã có ai đào đất lấy lên chưa.

Đoạn anh ta tìm hướng, rồi lại đi vào trong rừng rậm. Người mới gặp con *Cosette* đi xách nước về, chính là người ấy.

Thì ra đương đi trong rừng về ngả *Montfermeil*, thì anh ta bỗng thấy cái bóng đứa con-trẻ đó vừa đi vừa như rên như khóc, mang cái gì chốc chốc lại đặt xuống rồi lại mang lên mà đi. Anh ta lại tên nơi thì thấy đứa bé bằng thì mà xách một thùng nước thật to. Anh ta bèn giơ tay ra đỡ lấy cái quai thùng cho nó.

VII

Cosette trong bóng tối cùng đi với người lạ

Tiền-văn ta đã nói, con *Cosette* không sợ.

Người lạ nói với nó. Tiếng nói ồ-ồ mà nói nhỏ.

— Con ơi, con mang cái gì mà nặng thế?

Cosette ngẩng đầu lên mà thưa.

— Thưa ông vâng.

— Con đưa đây, ta mang đỡ cho nào.

Cosette buông thùng ra. Người lạ bèn xách lấy, rồi đi bên cạnh con bé. Đi được một lát cũng phải lầm-bầm:

Nặng lắm thật.

Rồi lại hỏi:

— Còn lên mấy?

— Thưa ông tôi lên tám.

— Con xách nước tự đâu xa mà đến đây?

— Tự suối ở trong rừng.

— Thế con còn phải đi xa nữa không?

— Phải một khắc đồng-hồ nữa mới tới.

Người lạ đứng lặng yên một lát rồi lại hỏi:

— Vậy ra con không có mẹ à?

— Tôi không biết.

Người lạ chưa kịp nói nữa thì con bé lại thưa luôn rằng:

— Tôi không biết tôi có mẹ hay không, chứng như không. Ai cũng có mẹ cả. Tôi không có mẹ.

Nó lặng yên một lát rồi lại nói:

— Mà nghe như tôi không có mẹ bao giờ.

Người lạ không hỏi gì nữa. Đặt cái thùng xuống đất, cái mặt xuống, hai tay để lên hai vai con bé, cố sức nom trong bóng tối họa có nom được rõ mặt nó chăng.

Cái nét mặt quắt-queo gầy-gò của con bé, như ánh sáng suông mờ-mờ của đa trời xanh ngắt, mà hơi rõ ra một chút.

— Tên con là gì?

— *Cosette*.

Người lạ thoạt nghe tự-hồ vỡ-ỷ đã dụng phải dây điện giật mình đánh thót. Lại cúi xuống nhìn mặt con bé, rồi buông hai vai nó ra, xách thùng nước lên mà đi.

(Còn nữa)

---

* *Những hồi từ đầu, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán gia như sau này:*

Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 50	Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . 0$20
— II	203 —	0 45	
Phần thứ nhất. — III và IV	159 —	0 35	Cả sáu quyển gửi làm một gói 0 60
— V và VI	193 —	0 45	
— VII và VIII	319 —	0 65	
Phần thứ hai, Quyển I	213 —	0 45	

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

(Tiếp theo)

Bàng quang (1)

Bàng-quang là cái bong bóng để chứa nước tiểu đặc, rồi nhờ có dương khí vận hóa mà biến ngoài, chảy ra ngoài.

Bong bóng đứng ngang với đốt xương sống thứ mười chín, ở phía dưới quả cật và phía trước ruột già, cách một lớp thì lên đến rốn, (độ tầm là sáu cuốn ruột non đầu ruột già)

Bong bóng chỉ có miệng dưới, không có miệng trên, nước ở ruột non coi thấm sang bong bóng là được tuổi.

Phụ lục :

Nước khi thấm vào bong bóng cùng khí ở bong bóng tiết ra, đến phải nhờ dương khí vận hóa, nếu dương khí hư nhược, thì nước ở ruột non không thấm sang bong bóng được. nó theo ruột già tiết ra xoong mồn mà thành bệnh tả hoắc nước ở bong bóng bị miệng dưới bế tắc, không tiết ra được mà thành bệnh phù.

Trong bong bóng, huyết nhiều khí ít.

Nan-tinh nói : Bong bóng cân nặng bốn lạng hai tỷ, chu vi chín tấc ba phân, dưới thì (sẹo rốn), thể tích nó chứa được chín thưng chín vốc nước.

Gia thân (quảng bên giờ thiều) khi huyết các kinh mạch rót vào bong bóng.

Thận tạng

1 Khối óc gọi là nê hoàn cung, hay là thượng đan điền 2 Quả cật bên tả chứa âm thủy, 3 Quả cật bên hữu chứa dương thủy, 4 Huyệt đông trường hồ, 5 Huyệt tiết chân tinh tây, 6 Dây quả cật bên hữu chạy lên bao lạc, 7 Dây quả cật bên tả chạy lên bao lạc, 8 Dây quả cật bên hữu chạy xuống xương cùng, 9 Dây quả cật bên tả bám vào xương sống. 10 Dây quả cật bên hữu chạy xuống xương cùng, 11 Dây quả cật bên tả chạy xuống xương cùng, 12 Đốt xương sống thứ, 13 Mệnh môn. 14 Ba đốt xương cô 15 Dọc xương sống lưng.

Thận là hà đạo hay là hai quả cật.

Hai quả cật có dây bám vào khớp dưới đốt xương sống thứ 14, (tức trên kẻ xuống) và thông nước tiểu ra tinh đạo, niệu đạo.

Quả cật bên tả chứa âm thủy, quả cật bên hữu chứa dương thủy, mạch tiết chân thủy ở quả cật bên tả, mạch đông trường hồ ở quả cật bên hữu, chính giữa hai quả cật là mệnh môn.

Trong hai quả cật khí nhiều huyết ít

Ông Hoa-nguyên Hóa nói :

Hai quả cật là cái kho chứa tinh thần, người ta mạnh yếu, sống chết, cốt ở hai quả cật.

Nan kinh nói :

Hai quả cật hình dạng như hai mảnh hạt đậu để dựng, chiều song ấp vào hai bên sống lưng, nhưng không ấp liền bẩn vào mỗi bên cách ra một tấc rưỡi. Quả nào cũng có mang bọc mỡ. Mỗi quả có hai cái rốn, (tức là cái dây rằng) đều rốn trên bám lên quả tim, đều rốn dưới thì luồn qua hai cái lỗ thông khí ở đốt xương cùng, theo dọc sống lưng mà thông lên óc.

Cả hai quả cật cân nặng một cân hai lạng, bao nhiêu tinh chí người ta chứa cả vào hai quả cật.

Giờ dần (quảng sáu giờ tối) khi huyết các kinh mạch rót vào hai quả cật.

Mệnh-môn

Mệnh môn là hỏa, quả cật bên tả là âm thủy, quả cật bên hữu là dương thủy, vậy khác gì tượng quẻ khảm, một hào dương hãm trong hai hào âm.

Đây là tượng quẻ khảm Hào chính giữa là dương, hai hào trên dưới là âm cả.

Chân thủy và tướng hỏa đều là hỏa thì ốc thấy hỏa, chớ không có bình như hỏa thiên thấy hỏa.

Tướng hỏa cũng có gọi là long lôi hỏa, vì tướng hỏa ở vào quãng giữa hai quả cật là thủy tạng, thế lại càng lắn ở vực, sấm rạp ở chấm, mà khi tướng hỏa động, thì đã tợn như rồng bay sấm dậy, nên mới gọi là long lôi hỏa.

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

(1) 旁 bàng là bên cạnh, 光 quang là sáng 胱 胱 bàng quang là bong bóng.

Bàng quang là bong bóng, mà sao chữ bàng có chữ bàng là cạnh, sau chữ quang có chữ quang là sáng, cho nên bong bóng nó ở bên cạnh liền ấm và có chất sáng bóng. (liền ấm là chỗ hiểm).

Luận kỷ-niên

(Trích dịch Âm-băng thất văn tập)

(Tiếp theo)

Này người Trung quốc quen dùng niên hiệu của Trung-quốc tết là quen hơn niên-hiệu Thái-tây, thế mà đối với niên-hiệu của Trung-quốc, thì lại khó hiểu hơn là niên-hiệu của Thái tây đến mấy mươi lần, làm sao thế ? là tại một đường rất giản và một đường rất phiền. Thế thì cái lối dùng niên-hiệu của đế vương để chép năm, không thể nào còn dùng được ở cái đời vận mệnh này, không cần phải bàn nói nữa.

Người Thái-tây dùng Thiên chúa giáng sinh để chép năm, cũng mới từ mười mấy trăm năm trở lại đây thôi. Đời xưa người La-mã lấy năm vua Số pha-nạp-Sa làm kỷ nguyên, (trước Thiên chúa giáng-sinh 747 năm) người Hi lạp thì lấy cái năm quan thứ tướng cầm quyền làm kỷ nguyên (trước Thiên chúa giáng sinh 767 năm) người La-mã thì lấy cái năm dựng phá thành La mã làm kỷ nguyên (trước khi Thiên chúa giáng sinh 753 năm), những dân tộc theo đạo Hồi-hồi, tới lấy cái năm giờ ở là Mi-cập-mạch-Đức tránh nạn làm kỷ nguyên, (sau Thiên chúa giáng-sinh 622 năm) người Do-thái thì lấy cái ngày thế giới khai tịch làm kỷ nguyên (trước Thiên chúa giáng sinh 3761 năm) Tờ buổi Gia-tô lập giáo các giáo-hội lấy cái ngày Gia tô lưu huyết làm kỷ nguyên ; đến thế kỷ thứ sáu một vị giáo sĩ La-mã xướng lên cái lệ lấy Thiên-chúa giáng sinh làm kỷ nguyên, đến bây giờ ở các nước bên Âu châu đều giả nhau theo cái lệ kỷ nguyên ấy. Ấy cái phù hiệu về việc kỷ niên nên các nước bên Thái tây, cứ lương dần dần, trước phiền mà sau giản, đại khái như thế ; nhưng mà rồi cho kỹ ra, nếu không phải ở cái thời đại rất giã mau, thì không có ai lại lấy niên hiệu của đế vương mà làm kỷ niên bao giờ, cớ sao thì chỉ ở Á châu, Trung quốc, Nhật-bản Triều-tiên và Annam mà thôi. (Mới đây Nhật-bản cũng đổi dùng cái niên vua Thần võ-thiên-Hoàng khai quốc làm kỷ niên).

Vậy thì Trung quốc nên lấy năm nào làm kỷ nguyên ? Năm trước đây Cường học hội ở Thượng-hải khi mới khai hội, chép rằng Khổng-tử tết hậu nhị thiên tứ bách thất thập tam niên (hai nghìn bốn trăm bảy mươi ba năm sau năm đức Khổng-tử mất) một vài báo hô nho trong hội thấy thế, một mắt, thế tuổi và toát mồ hôi mà nói rằng cái ép thế là không học chính sẽ trở lưu vào đời nay, thế là học lối kỷ niên của giặc Gia-tô. Mà không biết rằng đó là theo tế cũ của Thái-tư-công đã ra. Sách Sử ký của Thái-tư-công ở Lão-tử liệt chuyện, chép lên lên rằng « Khổng-tử tết hậu nhị bách thất thập ngũ niên », mục thì gia các nước đều chép « Khổng-tử tết », Thái-tư-công đã định cái lệ kỷ niên năm trăm đời về sau đó. Trong lời bàn của các nhà tân học, thì bảo rằng lấy cái năm đức Khổng-tử mất mà kỷ niên, không bằng lấy cái năm đức Khổng-tử đẻ mà kỷ niên. Hiện nay đã có mấy nhà theo đạo theo cái lệ ấy rồi, những nhà thông đạt chép sách, cũng đã thấy theo lối ấy, số lẻ rồi lan khắp cả Trung quốc. Dùng cái lệ kỷ niên ấy, có bốn điều hay : phù hiệu giản, dễ nhớ, là một không phải dựa hẳn vào dân tộc, khỏi cái nhàn lộn bậy về cái tinh thần với tiếm ngụy, là hai ; đức Khổng-tử là bực chí thánh ở Trung quốc, lấy cái năm ngài đẻ để kỷ niên, khiến cho người ta lấy cái lòng tôn sùng giáo chủ, thì cái hụng-khí của nước cũng bởi đó mà sinh ra, là ba ; ở Trung-quốc những vở nên ghi ở cấp, phần nhiều ở sau đời đức Khổng-tử, cho nên cái lối kỷ nguyên ấy rất là tiện ; còn những việc ở trước đời đức Khổng-tử, thì lại theo lối kỷ nguyên của tây-lịch kỷ nguyên lên, cũng rất là tiện, là bốn. Có bốn điều hay ấy, thì lấy đức Khổng-tử làm kỷ nguyên có 5 trăm đời về sau cũng không sai đời được.

Hoặc có người lấy rằng vua Hoàng đế là tuyệt thế tiếng đã vang, nên lấy vua Hoàng đế kỷ nguyên ; có người cho rằng Trung quốc nhất thống bắt đầu từ nhà Tần, nên lấy nhà Tần kỷ nguyên, đều là không hợp với công nghĩa, không cần phải cãi nữa.

Lệ kỷ niên phải thay đổi, không phải là vì chính thống và tiếm ngụy mà phải làm thế đâu, nhưng mà kỷ nguyên đã không dùng niên hiệu của đế vương, thì các nhà chép sử về sau nhân vì chính thống và tiếm ngụy tự khắc tất họng mà tịt cả. Nếu không thế, thì bên ngoài như Vương Mãng, dám bạo như Võ hậu, mà nhà chép sử vẫn phải biên những niên hiệu như Thiên-phụng, Quảng-trạch và Thủy-chưng vân vân xen vào dưới niên hiệu Kiến-nguyên, trên niên hiệu Quang-tự, làm một cái vết đơ lắm cho lịch sử Trung quốc hay sao đâu, nữa là làm cái vết đơ đầu cho lịch sử Trung-quốc, có phải thế Vương Mãng và Võ-hậu đâu.

(Còn nữa) X. dịch thuật

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Ngày 27 octobre 1926 hồi 15 giờ. — Tại sở Thương-chính Hanoi và Saigon các sở Thương-chính trong năm 1927. Tiền lĩnh trưng phải khai bằng bạc và bằng xu.

Điều lệ để tại tòa bố nhà Thương-chính Hanoi và phòng kế-toán nhà Thương-chính Saigon.

Ngày thứ tư 27 octobre 1926. — Hồi 13 giờ tại nhà Thương-chính Hanoi và Saigon cho Haiphong việc in sổ và bán các giấy in dùng trong sở Thương-chính năm 1927. Tiền bán phải tính bằng bạc và xu.

Điều lệ để tại sở Thương-chính Haiphong.

Ngày 28 octobre 1926 hồi 9 giờ. — Tại đoạn Hải-xu phía Bắc, ở nhà ga Hà-nội gọi lĩnh trưng cho các đoạn hỏa-xa phía Bắc ở Hà-nội và Trung-kỳ trung-tuyến ở Tourane.

Lô thứ nhất. — Bảy vạn bốn nghìn kilos (74.000 k.) dầu để làm trục bánh xe.

Lô thứ hai. — Sáu vạn sáu nghìn kilos (66 000 k.) dầu để lau sàn tàu máy.

Các giấy má về việc lĩnh trưng này để tại phòng giấy ông kỹ-sư chánh đoạn hỏa-xa phía Bắc (Bureau de l'ingénieur Chef de l'Arrondissement des chemins de fer du Nord-gare Hanoi) và phòng giấy ông chánh ở Hải-phòng (Service Maritime du Tonkin) tại Haiphong

Ngày 5, 6 và 9 novembre 1926. — Hồi 8 giờ sáng tại sở Kiểm-lâm Hanoi bán đấu giá mấy kha rừng sẵn sở Công-sản.

Rừng tỉnh Phú-thọ và Tuyên-quang thì bán vào ngày 5 novembre.

Rừng tỉnh Hải-ninh và Quảng-yên (trừ đảo La Table không kể) thì bán vào ngày 6 novembre.

Và rừng đảo La Table thì bán vào ngày 9 novembre.

Mỗi đơn xin đấu giá chỉ được mua một kha mà thôi.

Ai muốn biết thêm điều gì nữa thì cứ hỏi tại sở Kiểm-lâm Hanoi, các tòa sứ tỉnh Phú-thọ, Tuyên-quang, Hải-ninh và Quảng yên sẵng còn sở Kiểm-lâm Phú-doan, Phả-yên-bình Phan-lương, Tuyên-quang, Việt-trì, Ao hoi, Tiên-yên, Quảng-yên, Phòba chè, Hongay, Yen-lập và đảo La Table.

Đến thứ ba 9 Novembre 10 giờ này, sẽ gọi lĩnh trưng lấy 4.000 mở đất, để lấp nhỏ Vũng Trượng trên đường Paginier Hanoi.

Gấy xin lĩnh trưng phải để đến quan Đốc lý Hanoi, hạn đến 4 giờ chiều thứ hai 8 Novembre là xong.

Tiền ký quỹ tạm là 150$.

Tiền ký quỹ nhất định 4.000 fr.

Các giấy má đấu lệ và vật gọi lĩnh trưng này để tại phòng Lục-lộ tòa Đốc-lý Ai muốn xem cứ đến đấy mà xem, sáng từ 8 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 5 giờ.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán 1 giấy quán báo, chừng tại thì nào thì hiển rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai bão (0 $ 2..) bằng tem cũng được để chỉ tiền giấy quán báo.

Bổ ai không gửi tiền theo thì sẽ đổi ngay cho cả hoặc phải trả tiền mới được.

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

La nation

. . . Dans le passé, un héritage de gloire et de regrets à partager, dans l'avenir un même programme à réaliser ; avoir souffert, joui, espéré en semble, voilà ce qui vaut mieux que des douanes communes et des frontières conformes aux idées straté iques ; voilà ce que l'on comprend malgré les diverailés de race et de langue... En fait de souvenirs nationaux, les deuils valent mieux que les triomphes ; car ils imposent des devoirs ; ils commandent l'effort en commun.

Une nation est donc une grande solidarité, constituée par le sentiment des sacrifices qu'on a fait et de ceux qu'on est disposé à faire encore. Elle suppose un passé ; elle se résume pourtant dans le présent par un fait tangible : le consentement, le désir clairement exprimé de continuer la vie commune. L'existence d'une nation est un plébiscite de tous les jours, comme l'existence de l'individu est une affirmation perpétuelle de vie. Oh ! Je le sais, cela est moins métaphysique que le droit divin, moins brutal que le droit prétendu historique. Dans l'ordre d'idées que je vous [illegible] qu'un roi le droit de dire à une province: « Tu m'appartiens, je te prends» Une province pour nous, ce sont ses habitants ; si quelqu'un en cette affaire a droit d'être consulté, c'est l'habitant. Une nation n'a jamais un véritable intérêt à s'annexer ou à retenir un pays malgré lui Le vœu des nations est, en définitive le seul critérium légitime, celui auquel il faut toujours en revenir :

. . . A l'heure présente, l'existence des nations est bonne, nécessaire même eur exis ence est la garantie de la liberté, qui serait perdue si le monde n'avait qu'une loi et qu'un maître.

Par leurs facultés diverses souvent opposées, les nations servent à l'œuvre commune de la civilisation ; toutes apportent une note à ce grand concert de l'humanité, qui, en somme est la plus haute réalité idéale que nous atteignions. Isolées, elles ont leurs parties faibles ..

. . . L'homme n'est esclave ni de sa race, ni de sa langue, ni de sa religion, ni du cours des fleuves, ni de la direction des chaines de montagnes. Une grande agrégation d'hommes, saine d'esprit et chaude de cœur, crée une conscience morale qui s'appelle une nation Tant que cette co:science morale prouve sa force par les sacrifices qu'exige l'abdication de l'individu au profit d'une communauté, elle est légitime, elle a le droit d'exister. Si des doutes s'élèvent sur ses frontières, consultez les populations disputées. Elles ont bien le droit d'avoir un avis dans la question....

(Fragment de conférence)
Ernest Renan

Nước.

Về thời kỳ đã qua cũng hưởng chung một cái hương-hỏa về vang thương tiếc ; về thời kỳ sắp tới, cùng nhau thi hành chung một chương-trình; vui chia, buồn sẻ chung nỗi ấu mu lỹ vậy còn hơn là quan-đi thuế, và cương giới hợp với ý-tưởng binh pháp, ấy đó là một sự tuy có khác giống là tiếng mà ai cũng hiểu... Nói về những việc kỷ-niệm của quốc-gia thì những sự buồn nhục còn hơn là những sự vinh thăng, bởi vì có những sự đó mới biết nghĩa vụ, mới biết hết sức để đồng lao cộng tác.

Vậy thì nước là một giây liên lạc lớn, gây nên bởi cái tư-tưởng những sự hi-sinh của người ta đã làm và những sự hi-sinh mà người ấy còn lòng làm nữa. Nước tất phải có một tuơi kỷ quá khứ, mà rút lại ở thời-kỳ hiện tại, thời có một điều hiển nhiên là sự sung tuyện, sự nước muốn rõ ràng rằng ở với nhau như thế mãi. Sự sinh-tồn một nước là ở đâu hàng ngày, cũng như sự sinh-tồn một người là cái bằng chứng thiên nên của sự sống. Chao ôi, ta cũng biết rằng điều đó không sâu nhiêm bằng luật trần thành. không tàn bạo bằng quyền sử-kỷ hu-danh. [illegible] gì bây đây, thì một nước và à vua nữa, cũng không có quyền được bảo một tinh rằng : « Mi là của ta ta chiếm lấy mi » Như ý ta, một tỉnh tức là tất thảy dân tỉnh ấy ; nếu trong việc ấy, người nào được quyền tỏ ý-kiến tức là dân. Một nước lấy cưỡng quyền sáp-nhập hay chiếm giữ một xứ nào, như thế thật không có lợi. Kết lại thì điều khẩn-nguyện của các người là một điều chân lý ai tỉnh đang, lắm nơi cũng phải ngại đến.

. . . Hiện thời bây giờ thì sự sinh-tồn của các nước là rất phải mà lại rất cần nữa, sự sinh-tồn của các nước là một cái bảo đảm cho sự tự do ; nếu thế-giới chỉ có một kỷ luật, một chân lý thì cái tự-do ấy mất hết.

Tài-năng mỗi nước có khác, thường trái hẳn với nhau, song cũng cùng giúp phần vào công cuộc văn minh cả, mỗi nước cũng đem góp vào bài hòa nhạc của nhân loại, nhân-loại chẳng qua là một cái thực-sự cao xa mà ta đến được. Nếu mọi nước rẽ rời nhau ra thì tất yếu còn.

. . . Người ta không phải là nô lệ của nòi giống, của thanh-âm, của tôn-giáo, của giòng sông, của đường nói Một nước quần to tốt, trí lành, lòng thành, sinh lớp ra một cái lương tâm về phần hồn gọi là một nước. Cái lương tâm về phần hồn ấy còn có những sự hi-sinh sẵn có nhân cho lợi chung của đoàn-thể nó chứng tỏ rằng cái lương-tâm còn có sức mạnh, thì cái lương-tâm ấy rất chính-đáng, nó có quyền được sinh-tồn. Nếu có điều ngoi đi về hiện-giới, bỏi ngày ý kiến những dân-tộc kích-động nhau, những dân-tộc ấy có quyền được bày tỏ ý-kiến mình về vấn-đề ấy.

Trần-hồng-Anh.

Nha-phiến tân truyện

Bạn quán mới tiếp được một cuốn truyện quốc-âm đặt lối thượng lục hạ bát, nhan đề là « Nha phiến tân truyện ». Quyển này là dị-thảo của cụ Các-hiên Phàng tiên sinh. Cụ nguyên người phủ Quốc-oai, là một bậc khoa hoạn tiền bối, lại sở trường về nghề quốc âm, sinh thời cụ trước tác cũng nhiều, nhưng tiếc rằng những sách ấy đều thất lạc vào cơn binh hỏa về cuối đời vua Tự-đức, may còn sót cuốn truyện này lại, cũng là cái bất hạnh trung chi hạnh vậy. Bản quán xin gởi thiệu với độc giả chư tôn một áng văn-chương có giá trị, đương buổi văn quốc-âm mới xuất hiện ra bây giờ, các sách tiểu-thuyết nào vô vân xuôi, nào văn vần, thì nhan xuất bản, thật có cái cảnh tượng đang không xuể xe không hết, nhưng tìm được một bản giai tác, lại là khó lắm

Bản quán

Tựa

Nghề làm văn có nhiều lối: một lối nhặn sự thực mà chép thành quyển văn ; cũng có lời dẫn không có sự thực, phỏng tự mà làm văn để ra truyện, để thành bài văn, thành quyển văn, lối ấy gọi là « không trung kết cấu (1) », dẫn rằng mô tả, nhưng mà lại bảo chân. Lối văn này không phải là bậc cao tay ấy bút không làm được. Nương đã làm lối gì mà lòng cốt sao trong bài văn có một chân-ng ta chính đáng, bàn bạc đường hoàng, để cho người xem dẫn quyển vào, cảm phục được tinh tình, truyện hay lấy làm gương mà bắt chước, truyện dở lấy làm dẫn mà bỏ đi, cũng có một chỗ còn khuyết điểm ít nhiều, cũng có thể gọi là « văn gia thượng thặng ( ) » được. Như quyển truyện Nha-phiến của cụ Phàng Các-hiên soạn ra đây, tôi không dám nhận truyện ấy là sở thực, nương trong một quyển văn, có nghĩa phu, người hiền phụ đã làm gương cho thế-gian bắt chước, lại có người xấu xa vong cao như Trình-lang, có người tham của ép con như quan Tể-tướng, đề làm răn cho người đời. Mượn một truyện làm thường, đem ngòi bút giọt mực, viết thành một nghĩa-lý rất chính đại quang minh. Sách có câu rằng: « Cử nhất hảo đoan, hiển Bảo-vương sự ; tọa vi trần lý, chuyển đại pháp luân(3) », quyển sách này của cụ Phàng đặt ra quả đáng như lời ấy. Khi đàm khuya đèn tỏ, hát giảm ba đ ếu thuốc-phiện thích rồi, mở quyển truyện này ra xem, càng có thú vị, lại càng phục các cụ Tiền-hối làm ra câu văn có ý nhị sâu xa, thật là có ích cho mọi người. Đương buổi văn quốc-âm hiếm hoi bây giờ, người muốn làm văn, xem trong truyện này, cũng là một sự giúp đỡ cho nghề trước-thuật được đôi chút.

Khó-gượi để ngâm-nga t'êu khiển một mình mà thôi, vậy tôi được xem quyển truyện này, tôi cũng vui lòng làm bài tựa.

Đời vua Khải-định, năm Nhâm-tuất, tháng chạp, giữa mùa đứa Táo-quân lên giới, Đinh-nguyên tiến-sĩ, khóa Tân-sửu, Chân-giang. Hân-mai, Ngđình-Tuấn, viết ở bờ ng khách, dinh Án-sát, tỉnh Bắc-ninh.

8 Février 1923.
Nguyễn-đình-Tuấn.

Tiểu dẫn

Cuối năm Tân dậu (921), tôi được hưu trí về nhà, nhân rỗi, soạn vài bộ sách nho cũ. Trong những tập bia long gáy mọt, ngẫu-nhiên tìm thấy một quyển văn nôm, nhan đề « Nha-phiến tân truyện » ! Quyển này là dị-cảo của giai-gia'nh tôi, đặt ra từ thì người đương ngồi trị-phủ hạt Yên-bình (Tuyên-quang), vào hồi năm 1883 Tào sách qui báu tạm! mở ra xem, tự trạch còn y-nhiên thấy văn thấy chữ, lại gợi mối sầu cảm chung-thiên. Tuổi mà trong khoảng hai ba mươi năm giời, tôi mắt thấy việc bắt trát Âu-tây, ấ bỏ sót mà không kể, thật là phạm một tội to về đường tố [illegible]

Trước khi tôi mạo muội mà bình phẩm các nhân vật trong truyện này, hãy xin lược dẫn sự tích. Nguyên xưa, có một ông quan tể-tướng, sinh được hai người con gái: chị là Á phiến, em là Phù-dung. Năm Á phiến đến tuổi cập kê, có nhà thám-hoa chạm hỏi, nhưng nàng chê dốt, không ưng. Sau nhân khi đi xem hội, tình cờ gặp một chàng thư-sinh, tên gọi Nha-phiến. Lại giai tài gái sắc, ý hợp tâm đầu, từ đấy đôi bên thư từ cùng nhau gắn bó Chẳng ngờ tướng-công có ý tham giàu cho nên mới ép; Á-phiến phẫn uất quyên sinh. Ấn trả ra, Nha-phiến cũng chán nản sự tự do ; nếu thế-giới chỉ có một kỷ luật, một chân lý thì cái tự-do ấy mất hết.

Tài-năng mỗi nước có khác, thường trái hẳn với nhau, song cũng cùng giúp phần vào công cuộc văn minh cả, mỗi nước cũng đem góp vào bài hòa nhạc của nhân loại, nhân-loại chẳng qua là một cái thực-sự cao xa mà ta đến được. Nếu mọi nước rẽ rời nhau ra thì tất yếu còn.

. . . Người ta không phải là nô lệ của nòi giống, của thanh-âm, của tôn-giáo, của giòng sông, của đường nói Một nước quần to tốt, trí lành, lòng thành, sinh lớp ra một cái lương tâm về phần hồn gọi là một nước. Cái lương tâm về phần hồn ấy còn có những sự hi-sinh sẵn có nhân cho lợi chung của đoàn-thể nó chứng tỏ rằng cái lương-tâm còn có sức mạnh, thì cái lương-tâm ấy rất chính-đáng, nó có quyền được sinh-tồn. Nếu có điều ngoi đi về hiện-giới, bỏi ngày ý kiến những dân-tộc kích-động nhau, những dân-tộc ấy có quyền được bày tỏ ý-kiến mình về vấn-đề ấy.

Trần-hồng-Anh.

Nha-phiến tân truyện

Bạn quán mới tiếp được một cuốn truyện quốc-âm đặt lối thượng lục hạ bát, nhan đề là « Nha phiến tân truyện ». Quyển này là dị-thảo của cụ Các-hiên Phàng tiên sinh. Cụ nguyên người phủ Quốc-oai, là một bậc khoa hoạn tiền bối, lại sở trường về nghề quốc âm, sinh thời cụ trước tác cũng nhiều, nhưng tiếc rằng những sách ấy đều thất lạc vào cơn binh hỏa về cuối đời vua Tự-đức, may còn sót cuốn truyện này lại, cũng là cái bất hạnh trung chi hạnh vậy. Bản quán xin gởi thiệu với độc giả chư tôn một áng văn-chương có giá trị, đương buổi văn quốc-âm mới xuất hiện ra bây giờ, các sách tiểu-thuyết nào vô vân xuôi, nào văn vần, thì nhan xuất bản, thật có cái cảnh tượng đang không xuể xe không hết, nhưng tìm được một bản giai tác, lại là khó lắm

Bản quán

Tựa

Nghề làm văn có nhiều lối: một lối nhặn sự thực mà chép thành quyển văn ; cũng có lời dẫn không có sự thực, phỏng tự mà làm văn để ra truyện, để thành bài văn, thành quyển văn, lối ấy gọi là « không trung kết cấu (1) », dẫn rằng mô tả, nhưng mà lại bảo chân. Lối văn này không phải là bậc cao tay ấy bút không làm được. Nương đã làm lối gì mà lòng cốt sao trong bài văn có một chân-ng ta chính đáng, bàn bạc đường hoàng, để cho người xem dẫn quyển vào, cảm phục được tinh tình, truyện hay lấy làm gương mà bắt chước, truyện dở lấy làm dẫn mà bỏ đi, cũng có một chỗ còn khuyết điểm ít nhiều, cũng có thể gọi là « văn gia thượng thặng ( ) » được. Như quyển truyện Nha-phiến của cụ Phàng Các-hiên soạn ra đây, tôi không dám nhận truyện ấy là sở thực, nương trong một quyển văn, có nghĩa phu, người hiền phụ đã làm gương cho thế-gian bắt chước, lại có người xấu xa vong cao như Trình-lang, có người tham của ép con như quan Tể-tướng, đề làm răn cho người đời. Mượn một truyện làm thường, đem ngòi bút giọt mực, viết thành một nghĩa-lý rất chính đại quang minh. Sách có câu rằng: « Cử nhất hảo đoan, hiển Bảo-vương sự ; tọa vi trần lý, chuyển đại pháp luân(3) », quyển sách này của cụ Phàng đặt ra quả đáng như lời ấy. Khi đàm khuya đèn tỏ, hát giảm ba đ ếu thuốc-phiện thích rồi, mở quyển truyện này ra xem, càng có thú vị, lại càng phục các cụ Tiền-hối làm ra câu văn có ý nhị sâu xa, thật là có ích cho mọi người. Đương buổi văn quốc-âm hiếm hoi bây giờ, người muốn làm văn, xem trong truyện này, cũng là một sự giúp đỡ cho nghề trước-thuật được đôi chút.

Khó-gượi để ngâm-nga t'êu khiển một mình mà thôi, vậy tôi được xem quyển truyện này, tôi cũng vui lòng làm bài tựa.

Đời vua Khải-định, năm Nhâm-tuất, tháng chạp, giữa mùa đứa Táo-quân lên giới, Đinh-nguyên tiến-sĩ, khóa Tân-sửu, Chân-giang. Hân-mai, Ngđình-Tuấn, viết ở bờ ng khách, dinh Án-sát, tỉnh Bắc-ninh.

8 Février 1923.
Nguyễn-đình-Tuấn.

Tiểu dẫn

Cuối năm Tân dậu (921), tôi được hưu trí về nhà, nhân rỗi, soạn vài bộ sách nho cũ. Trong những tập bia long gáy mọt, ngẫu-nhiên tìm thấy một quyển văn nôm, nhan đề « Nha-phiến tân truyện » ! Quyển này là dị-cảo của giai-gia'nh tôi, đặt ra từ thì người đương ngồi trị-phủ hạt Yên-bình (Tuyên-quang), vào hồi năm 1883 Tào sách qui báu tạm! mở ra xem, tự trạch còn y-nhiên thấy văn thấy chữ, lại gợi mối sầu cảm chung-thiên. Tuổi mà trong khoảng hai ba mươi năm giời, tôi mắt thấy việc bắt trát Âu-tây, ấ bỏ sót mà không kể, thật là phạm một tội to về đường tố [illegible]

Trước khi tôi mạo muội mà bình phẩm các nhân vật trong truyện này, hãy xin lược dẫn sự tích. Nguyên xưa, có một ông quan tể-tướng, sinh được hai người con gái: chị là Á phiến, em là Phù-dung. Năm Á phiến đến tuổi cập kê, có nhà thám-hoa chạm hỏi, nhưng nàng chê dốt, không ưng. Sau nhân khi đi xem hội, tình cờ gặp một chàng thư-sinh, tên gọi Nha-phiến. Lại giai tài gái sắc, ý hợp tâm đầu, từ đấy đôi bên thư từ cùng nhau gắn bó Chẳng ngờ tướng-công có ý tham giàu cho nên mới ép; Á-phiến phẫn uất quyên sinh. Ấn trả ra, Nha-phiến cũng chán nản sự tự do ; nếu thế-giới chỉ có một kỷ luật, một chân lý thì cái tự-do ấy mất hết.

Tài-năng mỗi nước có khác, thường trái hẳn với nhau, song cũng cùng giúp phần vào công cuộc văn minh cả, mỗi nước cũng đem góp vào bài hòa nhạc của nhân loại, nhân-loại chẳng qua là một cái thực-sự cao xa mà ta đến được. Nếu mọi nước rẽ rời nhau ra thì tất yếu còn.

. . . Người ta không phải là nô lệ của nòi giống, của thanh-âm, của tôn-giáo, của giòng sông, của đường nói Một nước quần to tốt, trí lành, lòng thành, sinh lớp ra một cái lương tâm về phần hồn gọi là một nước. Cái lương tâm về phần hồn ấy còn có những sự hi-sinh sẵn có nhân cho lợi chung của đoàn-thể nó chứng tỏ rằng cái lương-tâm còn có sức mạnh, thì cái lương-tâm ấy rất chính-đáng, nó có quyền được sinh-tồn. Nếu có điều ngoi đi về hiện-giới, bỏi ngày ý kiến những dân-tộc kích-động nhau, những dân-tộc ấy có quyền được bày tỏ ý-kiến mình về vấn-đề ấy.

Trần-hồng-Anh.

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Muốn bán một miếng đất linh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ, Hỏi tại M. Ng.-văn-Toàn, 61, phố hàng Bông, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

Bán một cái nhà tây ở Haiphong, Boulevard Henri Rivière, số 32, giá 4.500 $ 00. Hỏi tại số 7, Julien Blanc, Hanoi. 5.804

Vì đi xa mà bán : một cái villa có đồ đạc, có đủ các nhà phụ ở giữa Đồ-sơn. Xây bằng Ciment, đá và gạch. Lợp ngói tầu. Trông ra bể và miền chung quanh đẹp tiện nhất. Có dường đi riêng. Có 2.300 thước ngoại giá lại còn một miếng đất 250 thước vuông để làm chỗ để auto. Người muốn mua giá dẫn cũng được. Giá 4.000 đồng. Hỏi tại nhà báo. 5.925

Muốn bán 3 cái nhà gạch, một từng, số 7, 9 và 11, phố Mỗ-lao ở gần cầu, tỉnh Hà-đông. (một trước trông ra chỗ xe-điện đỗ). Ai muốn mua cả 3 cái, hoặc từng cái một cũng bán. Hỏi tại N° 15, Rue des Vers blancs, Hanoi (trước là phố hàng Rượi). 5.933

Nhà cho thuê
(Maisons à louer)

Nhà số 4 phố hàng Giò (B4 Gia-long) cho thuê. Hỏi tại nhà báo. 5.927

Xe ô-tô
(Automobiles)

Vì đi xa muốn bán ngay xe ô-tô Renault, 5 chỗ ngồi, 11 mã-lực, chạy tốt, giá rẻ. Hỏi tại : M. Legris, 152, Avenue O'd'Endhal, Haiphong. 5.895

MỘT DỊP TỐT

Vì thừa nên muốn bán bớt một cái ô-tô hiệu Peugeot 10 mã-lực, 5 chỗ ngồi, có đủ các đồ phụ. Ai muốn mua đến hỏi tại nhà báo. 5.899

Vì đi xa nên bán : Auto 10 c.v. *Rolland Pilain* chạy thật tốt. Từ khi mua chưa hề chữa qua. Có đủ cả áo xe và nhiều đồ phụ. Đèn secours mạ kền thật sáng. Người muốn mua giá dẫn cũng được. Giá 1.200 đồng. Hỏi tại nhà báo. 5.924

- Tại Haiphong có bán 1 chiếc auto hiệu Delage, 7 chỗ ngồi, có 2 bánh phụ, có đèn điện phụ hiệu Magondeaux, còn tốt lắm, có đủ đồ đạc phụ tùng. Hỏi tại số 230, phố Marine, Hạ-lý. 5.929

Bán một cái auto Renault 6 mã-lực, mới chạy được một năm. Máy còn tốt. Hỏi tại dường 33, hàng Bún dưới) số nhà 38. 5.935

Muốn bán một cái xe ô-tô « Citroën » 10 Mã-lực, giá rất hạ. Hỏi tại nhà báo. 5.936

Xe-ngựa
(Voitures hippomobiles)

Một cái xe ngựa forme Américaine hãy còn tốt, bán 80 $, đủ cả đồ phụ-tùng, mua mới 230 $ có facture. Ai mua hỏi tại M. Phạm-huy-Thành, tri-huyện Tỳ-kỳ, Hải-dương. 5.922

Xe-đạp, xe mô-tô
(Vélos, motos)

TRÈS BONNE OCCASION, pour cause de départ :
Une bicyclette Peugeot « Touriste » avec accessoires. Prix : 25 $ 00.
S'adresser : 95, Rue Jean Dupuis, Hanoi. 5 931

Đồ-đạc
(Meubliers)

Bán các thứ đồ đạc, xe đạp dàn-ông « Peugeot ».
Phố Beauchamp, số 12. 5.934

Súng và chó săn
(Chasse)

Muốn mua một khẩu súng săn « Verney Carron » calibre 20. Hỏi tại nhà-báo. 5.765

Sách vở
(Livres)

Muốn mua một phơ tự-vị cũ « NOUVEAU LAROUSSE *Illustré*. Đáng 7 quyển một pho. Hỏi tại số 20, Phố Tiên-Tsin, Hanoi. 5.767

Muốn mua một « collection Đăng-cổ tùng-báo. » Ai muốn bán hỏi tại nhà báo. 5.809

Muốn mua :
(On achète :)

Muốn mua tủ tàng đựng quần-áo, tủ kính đựng sách vở, bàn giấy. Giá rẻ. Hỏi tại nhà-báo. 5.891

Trường học
(Ecoles)

Trung-bắc Học-hiệu có đủ các lớp dạy như trường Nhà-nước. Đơn xin học gửi đến ông hiệu-trưởng ở 22, phố Nhà-thờ (Rue Lamblot). 5.756

Leçons de Français, jusques et y compris la Rhétorique.
Leçons de Latin, Cours Préparatoire et 1re Année par Professeur Français qui se rend à Domicile. Ecrire : L. P. 126, Rue Devillier. Prière donner adresse exacte. 5.795

Lớp dạy Latin và Anglais

Bắt đầu từ 1er octobre tại Trung-Bắc Học-hiệu, 22 phố Lamblot, sẽ mở một lớp lối nữa chuyên dạy Anglais và Latin.

Trong một tuần lễ, mỗi thứ chữ ấy dạy ba buổi tối.

Học-phí mỗi tháng định như sau này :
Học một thứ chữ : 4 đồng
Học cả hai thứ chữ : 6 đồng

Ai muốn biết thêm điều gì, cứ đến hỏi tại Trung-Bắc Học-hiệu.

Lặt vặt
(Divers)

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy tem các nước. Ai có hỏi tại bản-quán. 5.926

Sở Đạc-điền tư của M. Phan-văn Đường trước ở Phố hàng Bông số 149, nay dọn lại *số 1 phố Tân-hưng*, gần Ga hàng Cỏ. 5.915

MUA VÀ BÁN ĐỒN-ĐIỀN CÙNG CỬA NHÀ, CHO VAY TỪ ĐỒ BẢO-ĐẢM

Cứ tại tại nhà ông GRENÉS là người thệ kinh kỳ-giám định. ở số nhà 3, con đường Hàng-Kèn. 5.930

MẤT CÁI MANDA 218 $

Ngày 19 octobre, tôi đánh rơi một cái mandat 218 đồng, số 391.566, ở Fort-Bayard gửi về. Tôi đã trình báo. Vậy ai bắt được, cho tôi chuộc, tôi xin đa tạ.

VÕ ĐỨC-NHÃ
5.931 88, phố Commerce, Hải-phòng

Lạc em

Tên tôi là Nguyễn-văn-Thụ, xin có lời về nhờ quý-báo làm ơn đăng giúp cho tôi một việc như sau này xin đa tạ vô cùng :

Nguyên tôi đi làm xa ở nhà có đứa em gái tôi tên là Nguyễn-văn-Hảo 17 tuổi, thấy mẹ tôi có cho em tôi về Hanoi học chẳng may gái mà nghe anh em vui chơi quá chốt nhỡ tiêu mất hết lại bị người nhà si-nhục nên sợ mà đi đã ngót hai tháng rồi, thấy mẹ tôi tìm đâu cũng không thấy, mà tôi ở xa không biết làm sao được, lòng thời bồi rồi nghĩ mà buồn, vậy xin có mấy nhời đăng lên báo-chương để nhờ các quý ông quý bà nhất là mách bảo cho thấy mẹ tôi là M. Đội-Toa ở phố Vĩnh-thành số nhà 36 tỉnh Vĩnh-yên, đủ có tốn tiền phi tổn sau tôi xin hoàn lại và xin có lời đa tạ về sau, nếu không, nhờ các quý ông quý bà cứ báo em tôi viết thơ cho tôi cũng được

Nguyễn-văn-Thụ
Secrétaire des Travaux publics (Annam) Lao-bao. 5.914

Ai biết bảo giùm. — Bản-quán tiếp được bức thư sau này, xin cứ nguyên-văn đăng báo :

Tên tôi là Nguyễn-văn-Bân ở làng Dy phò, tổng Mọc-hoàn, huyện Dy-tiên, tỉnh Hà-nam, nhờ quí báo làm ơn đăng lên báo-chương hộ một việc như sau này :

Nguyên mẹ tôi tên là Hoàng-thị-Thư 70 tuổi lên chơi với người chán rượt gọi bằng cô ở ngõ Bích xã Ấm-hạ, tổng Ấm-thượng, huyện Hạ-hòa, tỉnh Phú-thọ, khi về có mua được 10.000 nhẽn và 2.000 lá gối, lúc xuống về thì tên Bích là cháu có cho con tên là Hoàng-văn-Khâm đưa về đến Việt-trì hôm 29 septembre 1926 hồi 8 giờ lên làm thuê thì có bước vào cạnh một cái bờ khán, bờ ấy có nên là vì nắn, mà bờ ấy thì có 6 người, hồi 3 giờ chiều tên Khâm lấy được giấy thuế ra bờ tìm thì không thấy nữa, rồi lại lấy cớ theo tìm tăng bờ sông Nhị-hà về tới địa-hạt tôi gần tỉnh Hưng-yên và bảo cho tôi biết, mà bảo lấy là ngày mồng 2 octobre, thì trúc khắc tôi cho người nhà đi tìm cũng ngoan sống và cáo bẩm, tức hôm ấy đến nay chưa thấy. Vậy thì ông bà nào biết ở đâu bảo giùm hộ tôi xin tạ ơn. 5.913

VĂN UYỂN

Nhớ Gia-viễn (Ninh-bình)

Trông vờ Gia-viễn tít mù khơi
Khiến kẻ tha hương luống ngậm ngùi
Xa cách đã lâu rồi đấy nhỉ ?
Nói Bồ (1) sang Tố (2) dặ nào nguôi.

Tự vịnh

Một mình, quyển sách, ngọn đèn xanh,
Cái buồn có gì dành khéo sợ mình.
Lẫn lữa quê người bao nắng gió,
Họ qua, thu tới nghĩ mà kinh.

Tiễn bạn

Ngại ngùng tí ấy cái lời phân ly
Ngàn nỗi ngẹn vì vì với kẻ đi.
Trang-hiền đã vì vai là sự-nghiệp.
Tang bồng hồ thỉ ấy nam-nhi,
Ai sầu trong lại lời sau sắt
Mặc kệ người tai tiếng bỏ chi,
Non nước trời xa, xa chớ ngại,
Còn trời, còn đất ắt còn khi.....

Đêm buồn

Đêm thanh sách vắng những buồn teo
Buồn nỗi buồn nào đã mọi chiều,
Buồn ngọn đèn xanh mờ lại tỏ,
Buồn vầng giăng bạc khuất rồi treo,
Buồn gian ngoài vách kêu ễm-ễl,
Buồn gió bên mành tỏi bời heo,
Ngồi đứng khôn khuây buồn lấy mãi ?
Tấm riêng ai thấu hỡi song gieo.

Ng-ngọc-Cáo (Thanh-hóa)

(1) Nói Bồ-đông. (2) sông Tố-mỹ.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mã-nọc,
15 chậu-kính
Một cái kim
có chất lộ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Cải-lương
Hí-viện
RẠP HÁT MỚI
42, *Phố Hàng Bạc, Hanoi*

Sắp sửa diễn
CHÂU VỀ HỢP-PHỐ
Chèo cải-lương

Thu nửa tiền
Tối thứ ba 26 Octobre
GIẢI ANH HÙNG,
GÁI THUYỀN-QUYÊN
Sự tích thật hay, vui trò đẹp lớp và buồn cười suốt từ đầu đến cuối.

Tối thứ tư 27 Octobre
HỮU TÀI HỮU TẬT
Sự tích một thầy đồ gàn, gàn không chừ không phải là gàn dại, gàn mà biết lấy con quan nhà giàu, gàn như thế ai chẳng muốn gàn.

BÁN ĐỒ VẠN BẢO

Những đồ cầm ở Vạn-bảo thành phố Hanoi, trong vòng tháng một tây 1925 mà không chuộc hay là không đổi vé thì sẽ bán đấu giá ngày thứ ba, mồng 9 tháng một tây 1926 (*5 tháng mười ta*) 8 giờ sáng.

Tiền giấy bút mà người mua phải trả, ngoại giá mua, là bốn phân (4%).

Sổ kê những đồ cầm đem bán sẽ đề cho những người mua và những người có đồ cầm xem.

Quan Chủ Vạn-bảo.
BRENIER
3045

Agence d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet PARIS
19, 22, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BÁ-CHUỒNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urojormine
3001 Giá 1$80 một hộp

NHẢY DỊP BẮC CAO
Không đâu có hàng rẻ bằng

Hiện tôi vừa mới nhận được ở bên Tây gửi sang những món hàng sau này: *Giấy gai tập để khắn bàn*, cùng là các thứ *Bao gạo liệc Xanh, rực Tím, bao cổ, vào mới. Đều có cả. Miếu tôi lại có bán các thứ Nước Hoa, Sơn Thơm và Bát Mập hiệu «EDAC».* Khắn đẹp giá tiền hạ hết sức cao, cho nên tôi mua được những thứ hàng trên này rất rẻ. Ai giá bây giờ với mấy tháng trước, thì mất đồng bạc ba tôi 4$ 5. vậy bởi giá được hạ nhiều tôi xin kiếm nào qui-khách mất cả Qui-khách chiếu-cố đến mua hàng ở bản hiệu sẽ biết sau là có thực, những sự mua ngày, nào nói cũng như nấy bán chẳng lừa. Kính cáo.

NGÔ-LONG, 20, Rue des Pavillons-Noirs (ngõ Tạm, Khối Hàng Mã-Mây) Hanoi

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Sắp sửa diễn
HỢP-PHỐ HOÀN CHÂU
Hát lối cổ

Vai trò nào theo câu hát ấy Bạn hát đương luyện tập, xin tình nguyện hát lối đường trường theo lối cổ.

Bản-hội sắp mở một:
Cuộc hát đấu rất rực rỡ
Tuồng Nam, tuồng Bắc, chèo Kim, chèo cổ, cải-lương đủ các giọng, các lối và các điệu.

Có giải thưởng to
Nay hiện đã có hình 50 vai vừa đào, vừa kép ở Hanoi và các tỉnh về, tinh-nguyện xin hát.

Bạn hát còn ai muốn dự cuộc này tại gửi giấy ngay cho bản-hội trước ngày 30 octobre 1926.

Khi nào khai diễn bản-hội sẽ loan-báo trước, và sẽ mời các quý-khách cùng các hội-viên đến chứng giám.

Tối thứ ba 26 Octobre 1926
Hát chèo
NGƯ-GIA CÔNG TỬ
Tích hát này có vai công-tử rất buồn cười, các qui-khách đến xem thì mới biết tích này vui trò từ đầu đến cuối.

Tối thứ tư 27 Octobre 1926
BẠCH-MÔN LÂU LÃ BỐ
TUYỆT-MẠNH
Có một kép xưa nay rất lành nghề tuồng đóng vai LÃ-BỐ.
3079

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện đây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người đau thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh-sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc
COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon et Lacaze
Bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-hội-đồng Paris, tổ-chức
Rue Paul-Bert, Hanoi

KHÁCH SẠN
(HÔTEL LÊ-VĂN-AN)
ANNAM QUINHƠN

Kính trình qui-khách,
Tôi mới mở nhà khách sạch rộng-rãi sạch-sẽ có đủ:
— Buồng ăn (cơm ta, cơm tây.....)
— Buồng ngủ (dường ta, dường Hồng-kông, nhà tắm.....)
— Nhà để xe và xe ô-tô cho thuê.....
Xin các ngài chiếu cố.
3062 *Đánh giây thép thì đề LEVANAN Quinhon*

ĐỒNG-ANH (Phúc-yên)

Càng giờ ngón khoét chăng? — Từ đầu tháng tám ta đến giờ phố ga Đông-anh lác nào trông cũng có vẻ nao-nhiệt, vụ này là mùa cần gạo, kẻ cần người bán xô đẩy nhau chật cả đường cái, cười nói rộn rịp rầm cả phố phường.

Không biết tại làm sao trong mấy bữa nay cứ đến buổi cần gạo, thì thấy một chú quyền với người trường gỗ ở đi vào trong đám đông người, tỉ-tê bắt người bán gạo, rồi sắt tự do cho xe tay chở về phía trên tỉnh vào đồn, làm cho ngăn trở cả việc buôn bán. Nghe đâu là quan trên ra lệnh bắt những hàng bán gạo lẻ phải lấy môn bài, nên cho các chú đi thông báo cho họ biết để ai nấy phải đi nấp tiền thuế môn bài. Có thế thôi, thế mà các chú lấy ngay thế là người nhà nước, giờ ngay cái thả đoạn rầu rồi như thế được. Hay là cũng muốn nhân gió mà bẻ măng chăng. Toàn lại cảo

PHÚ-THỌ

Một cuộc thi thể-thao. — Đến ngày 31 octobre 1926 tại trường thể thao René Robin sẽ mở một cuộc thi thể-thao để mừng trường Phú-thọ ngày nay sẽ học-sinh đã được tới 420 người rồi.

Hội ấy tổ-chức rất có quan-chánh đốc học Bắc kỳ tán-thành.

Trong mười tám tháng giời mà số học-trò đã tăng gấp đôi trước là 210 người lên 420. Thực từ xưa đến giờ việc học ở đây chưa bao giờ thấy phát đạt đến thế. Xem đó đủ biết rằng trẻ con tỉnh này đã chuộng về học hỏi lắm và sự Học-chính cũng đáng mừng về sự kết-quả ấy.

Tuần lễ sau ta sẽ đăng tên những người được giải thưởng trong cuộc thi này. Chắc là cái bộ ấy sẽ được thập phần hoàn-hảo, vì hội ấy chính tay M Martineau là giám-binh Phú-thọ đứng chủ trương, mà ông lại là cựu học-sinh trường võ ở Joinville.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Tin đường sá sau khi lụt. — Sau khi trận lụt 13, 14 tuần chín vừa rồi thì các tỉnh miền Nam miền Bắc ở Trung-kỳ đều có lắm nơi đường sá bị hư hỏng vì nước lụt.

Tại tỉnh Quảng-nam thì ở Tân-kỳ đường bị đứt; lắm đoạn làm cho thư từ phải trễ nải, đường hỏa xa từ Tourane tiến Huế chỉ có ngập vài đoạn chớ không hư. Đường Huế ra Đông-hà thì đứt lắm khúc, nhứt là có một khúc dài lắm trong khoảng Mỹ-oanh Phò-trạch xe hỏa đến đó phải dừng lại một đoạn cho hành khách đi bộ, rồi lại sang qua xe khác. Mấy hôm nay sở lục-lộ Hỏa-xa ra sức tu bổ đường sá tới 10 phần ông đã chỉnh lý được 6, 7 rồi, nay mai được gì sẽ thông lưu lại như thường. Ở Trung-kỳ nước lại cũng lâu, song chẳng qua chỉ tràn ngập một vài ngày là xong, chớ không có tai hại lắm như là cái hại thấy lạo ở xứ Bắc, vì rằng ở Trung-kỳ không có đê, cho nên khi nước quá nhiều thì ngập, ngập rồi thì ra, chỉ trừ ra mấy khi lụt nước bỗ dâng thì mới có hại lớn.

Trong tiết thu đông mưa gió không thường, những kẻ đi Nam về Bắc, hoặc gởi gắp hàng hóa thường nên cẩn thận, kẻo mùa này mưa gió bất kỳ, ấy là điều rất nên đề phòng vậy.

Hội Thể-dục Huế giúp dân bị lụt — Ngày 24 octobre 1926 hồi 3 giờ rưỡi chiều, hội Thể-dục Huế đã mở cuộc đá bóng thi để lấy tiền giúp dân bị lụt ở Bắc-kỳ.

Vào khoảng 3 giờ rưỡi thì các cuộc bắt trí đâu đó đã sắp sang. đến 4 giờ quan quyền Khâm-sứ d'Elloy cùng các quan Tây đến coi rất đông đủ cả, bên Nam-triều có quan Phụ-chánh thân thần, các quan thượng thư cũng đến dự xem, khi vào sân thì thấy đâu có vui lòng cùng tiền bạc. Các thân hào và nhân dân ở thành phố đến xem rất là đông, mỗi người vào cửa đều có cùng từ 5 xu trở lên, được nhiều lắm. Đến giờ khai diễn thì hai phe, một bên Hội, một bên Linh tây, bắt đầu đá một hiệp thứ nhất thì người tây được, hiệp thứ hai người ta được là huề nhau. Cuộc đá bóng này hai bên tranh nhau và đấu nhau hay lắm, vì rằng phe bên người Tây có lắm tay đá giỏi, người Nam cũng lắm kẻ có thì, vì vậy mà người xem đông quá, 5 giờ rưỡi thì hết, số tiền cũng được 128 đồng, xem như vậy thì lòng bác ái của người xứ này đối với người xứ Bắc cũng khá gọi là mặn vậy.

Tại Huế từ khi nghe có tin tai nạn ở Bắc-kỳ thì bắt đầu chánh phủ Bảo hộ đã ấn một đêm chiếu bóng, rồi tiếp đến phường hát cải-lương hát một đêm, sau lại thì có hội Nữ-công may áo quần và các việc công sự nhánh phủ bảo hộ có làm giấy lạc quyên ở các tòa sở, nay lại hội Thể-dục diễn cuộc đá bóng, đều là những sự làm phúc đề giúp nạn dân. Vậy thì phần bên chánh phủ bảo hộ làm như vậy thì chánh phủ Nam-triều tưởng lại chẳng sở nào này một cuộc lạc quyên về mục đích ấy, song chưa biết khi nào?

QUẢNG-BÌNH

Ô-tô xuống sông. — Vào hồi bốn giờ chiều ngày 23 octobre này, một chiếc xe ô-tô số 3551 của M. Brunetteand quan đốc Minh-cầm bị vụ xuống sông. Số là M. Brunetteand hiện bệnh nằm ở nhà-thương Đồng-hới, người chauffeur đánh xe đưa một người lính ở đồn vào, khi đi ngang qua con đường rẽ gần bờ sông trước mặt nhà thương thời xe đổ nhào xuống.

Trông thấy cảnh-tượng lúc ấy mới thật là kinh-nẫu, bỗn bánh xe chồng ngay lên trời; người chauffeur nằm lọt vào trong xe nên không sao gì còn người lính thợ b, xe đẩn ở hai vế nhẹ rất nặng.

Nếu trọt xuống chừng hai thước tây nữa thời không chết vì nạn xe cũng chết bởi nạn nước.

Nghe đâu người chauffeur nầy học ở trường kỹ-nghệ mới ra chưa thuộc lắm đường sá Đồng hới nên mới xảy nạn tai nạn.

Một cái danh-cụ bội-tinh rất xứng đáng. — Việc mọc chàng tuổi còn là Phan Oai người làng Mỹ-đức, hiệu minh danh cụ để tại sanh cho bạn thời bản quán đã đăng một kỳ báo trước rồi. Mộ-chương cái lòng ngưỡng-biệp chánh-đáng của chàng, qui-hóa cái cách hành-vi đồng-dược sản chàng, nên quan thống-sứ Bắc-kỳ đã có chàng đến tòa chất-sát sự-rạng, làm bài kỷ tuyên bố ra các trường học để dạy thiếu-niên ta trông đấy làm gương soi, đồ biểu dương cái danh-vọng của chàng ra xin ngài thưởng cho chàng; vậy ngày 20 octobre nầy, đã có nghị-định quan Toàn-quyền thưởng cho chàng một cái nội-hạng danh-dự bội-tinh.

Không luận, không coi, không yêu cầu thành thật mà được ban thưởng huy-chương như thế, sẽ qui hóa không có danh-vọng không?

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho độc đâu, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
81, phố Paul-Bert, Hanoi
3000

GƯƠNG SOI SAINT GOBAIN
Gương làm:
« PARE-BRISE AUTO »
Khung gương bằng gụ trạm và khung triếp vàng kiểu mới đẹp và rẻ
Hiệu TRỊNH XUÂN NGHIỆP 7, Rue du Chanvre Hanoi -- Tél. n° 250

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:
1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2 00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1 50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá . . . 3 00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)
Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả
Bán tại bản-quán ?

TÔ-HỒNG-ANH
HIỆU MAY QUAN ÁO TÂY
ĐƯỜNG FRANCIS GARNIER, SỐ 1 (TRÔNG RA HỒ HOÀN-KIẾM)

Các hàng mới ở Tây sang: Hàng demi saison: *tropical* các mùi, *gabardine* các mùi, *serge* trắng giọc xanh và *serge* trắng giọc đen, *alpaga* sám và đen.

Hàng rét: *laine fantaisie* đủ các mùi, *serge* mùi tam giang, đen và *serge marron multicolore*.

Hàng may *pardessus*: *ratine noir, marron clair, marron foncé* và *ratine multicolore*, vân vân.....

Các quí-khách muốn mua xin đến chọn ngay từ bây giờ. 3060

ES RECETTE AUXILIAIRE HANOI B.

Sở Bưu điện phố hàng Bồ Hanoi

Hòm bỏ thơ của sở giây thép phố hàng bồ mỗi ngày 7 chuyến lấy thơ. Những thơ tư bỏ vào hộp ấy sẽ được đi rất nhanh chóng.

Ở đây có bán cả các thứ tem, giấy tín chỉ, nhận thơ recommandée, bán và phát những Mandat Tây và Mandat Đông-pháp.

Các ngài có cần nỗi điều gì xin cứ đến đấy lúc nào cũng có người chực tiếp.

Vì vỡ nợ mà bán

Bán một cái bất động-sản ở Nam-định, phố Maréchal Foch, số 205.

Đấu giá ngày 17 novembre 1926, hồi 9 giờ sáng.

Ngày thứ tư 17 Novembre 1926, hồi 9 giờ sáng tại phòng giấy, và do tay M^e Ch. Tabouillot, lục sự văn-khế ở tòa Sứ Nam định, sẽ bán vì vỡ nợ, bán cho người giả cao nhất và mà-cả sau cùng, bán cái bất động sản như sau này:

Hình thể

Một miếng đất ở Nam-định, phố Maréchal Foch, số 205, có xây một cái nhà gác, dùng làm nhà ở và cửa-hàng xây bằng gạch, lợp bằng ngói; diện-tích được hai trăm năm mươi hai mètres carrés.

Có thể nào, những gì bán nguyên cả.

Đặt giá

Ngoài những thể-lệ biên trong quyển điều-lệ thi đấu-giá sẽ theo như cái giá định trong bản án ngày ba mươi Septembre năm một nghìn chín trăm hai mươi nhăm là tám trăm đồng.

800$00

Muốn biết điều gì hỏi tại Me J. Sicard, luật-sư ở Hanoi và M^e Ch. Tabouillot lục-sự văn-khế, được ủy trông nom việc bán này, và giữ quyền điều-lệ về việc bán.

Ký tên: CH. TABOUILLOT

Tại hiệu CHARMEUSE
PHỐ LIÊN-TRÌ, số 43, HÀ-NỘI
(Cuối đường hàng Kèn, bên tay phải, sau Hội-chợ)

CÓ BÁN:

Các thứ mũ đàn-ông, đàn-bà, trẻ-con; — tất tay, khăn; — áo đàn-bà, con-gái; — tạp hóa; — giầy đàn-ông; — khăn bàn, khăn ăn, khăn mặt, khăn tắm, khăn giải giường; — áo *sơ-mi* đi lễ, người-lớn, trẻ-con, áo-ngủ; — đồ chơi, vân vân.

Vừa mới sang: bérêts Casque. — Sắp sang: cravates đẹp — áo sơ-mi hoa — giầy dạ đi trong nhà — tất chân — đồ chơi, vân vân.

Hiệu « CHARMEUSE » **BÁN THEO GIÁ QUAN TIỀN TÂY RẤT RẺ.**
3064

Hội Báo Trước gió
(NAN-TRUNG TÍNH NỮ-LANG)
(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

Sách dầy non 300 trang. Giá bán 0$65 Cước phí 0$20. Mua buôn trừ 35 phần. Thư và Mandat xin gởi cho:
M. BÙI-XUÂN-HỌC
Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.
5.566

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có từ đường-chi ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « Tonique Tonkinois » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, chỗ nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn: từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho lắm chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem kỹ các cửa hàng bán thuốc ở trong thành phố

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy nào hết quí-tộc nào mua thì gởi tiền cho; hễ không có tiền trả theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

MẤT BIẾT ĐÓI

Sự biết đói là một sự kích-khích dễ chịu cho các chức-vụ của con người, nó khiến cho người ta thích dùng vị ăn. Nhưng thường tỳ-nhiên sinh ra mất biết đói. Ngồi vào bàn mà có về chán. Tiêu-hóa sinh ra khó-khăn. Trong mình nặng-nề, mà hay đòi-ói, và hay ợ. Người gầy đi mà sinh ra buồn-bã khi ấy sao không dùng ngay:

Charbon de Belloc

thuốc ấy đối với việc tiêu-hóa rất chóng hiệu. Trừ độc rất mạnh, mà lại hút được nhiều hơi độc trong cơ-thể. Làm cho lại biết đói, tiêu-hóa được chóng, ruột được thảnh-thơi. Các bệnh đi rửa dùng thuốc ấy chóng khỏi. Thuốc ấy dùng không ai bị thất vọng bao giờ.

Bán buôn: Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris

CÁC HIỆU BÁO-CHÍ ĐỀU BÁN

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU
BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mẩn máu, khí huyết sa yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rào phồi, làm cho hay ho vặt.

ẤY LÀ:
THUỐC NƯỚC
BỔ HUYẾT
MÀU BỒ 1$40

3001

Thuốc hiệu
ASPIRINE
DES
USINES DU RHÔNE

là thuốc để uống trị những bệnh: Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cắt. Nhức đầu, nhức ốc, nhức răng đau mình, đau mắt, đau lưng. Nhức gân cốt, trật cẳng. có bán cùng trong các nhà bán thuốc. Phải đòi hỏi cho đúng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường **Không sốt**
Để lâu không hỏng **Rẻ tiền**

Giá một lọ có ống nhỏ rọt . . . . . 0$90

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:
PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì lức khắc tuyệt nọc

RÔM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn: 0$50

Bán tại hiệu Bảo-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng-tiền
HANOI

3002

振商號

Trong người ta có ba sự nhất cần: ăn mặc và ở. Nay sẽ kể về ăn, một món ăn dễ nhất cần là sạch sẽ hợp vệ-sinh và có bổ ích cho người ta. Như thế, hiệu Tchan-Xaeng Công-ti chế ra các thứ bánh tàu, bánh tây, b'scuit, các thứ kẹo Tây, kẹo nhơ rẻo, kẹo gến mềm, kẹo rừa, kẹo sữa bò và còn nhiều thứ bánh kẹo khác nữa, không thể kể xuể được. Nguyên-liệu toàn dùng cực phẩm, chế pháp nhất là cần thận sạch sẽ vừa chang-hoàng lịch-sự làm quà bà con thực là đích đáng lắm. Các ngài chiếu cố bản-hiệu thành tâm cảm ơn vô cùng, gửi hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre remboursement).

Kính-cáo
Tổng-lý
WONG KONG SANG
106, Rue des Voiles, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TẮM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đợt.

Giá tiền ở ... $80

PARFUM des HUMAINES

(Sử-Ký Thanh-Hoa)

Soạn-giả: E. VAYRAC
Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Vần chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển . . . . 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi
Recommandé: 0$30 thứ 2$00
và 0$20 thứ 1$00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

MUA SĂN 1926 1927

MÁY THÁO KÉP và đóng kép, kiểu Anh-lê.		0$80
ĐẠN TỔNG J. R., cal. 12 et 16, la boîte de 12.		0$90
MÁ TỬ có chất nhồi, cal 12 et 16, mỗi bao nặng 250 grammes. . .		1$00
TÚI ĐEO bằng toile havane, rabat cuir, có túi gai.		2$75
GIẢY ĐEO ĐẠN bằng toile havane, ống bằng da.		1$25
VẢI TRẮNG mỗi hộp nặng 250 grammes.		0$40
LIỆU đong chì và đong thuốc T và M.		0$80
VỎ ĐẠN xanh bán thuốc đen, cal 12.	Một trăm.	1$60
cal. 16.	»	1$55
VỎ ĐẠN mũi da cam bán thuốc T, cal. 12.	Một trăm.	3$20
cal. 16.	»	3$00
VỎ ĐẠN (saumon) bán thuốc T, cal. 12.	Một trăm.	2$80
cal. 16.	»	2$70
ĐẠN GHÉM đủ các hạng	Mỗi túi 5 kil.	2$80
THUỐC ĐỈN	Mỗi hộp 100 gr.	0$40
THUỐC T.	Mỗi hộp 100 gr.	1$10

Có bán đủ các thứ súng thượng hảo-hạng « DARNE » « CHARLIN » « VERNEY CARRON »

Cách chế-tạo tôi-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đắng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE:

« LE JUSTE MILIEU »

Xuống xe ô-tô BOBILLOT

3016

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

VÌ ĐÂU ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ĐỀU KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một lítre: 2$40*
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÈNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai:* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3013

KÍNH TẶNG TRINH THÁM TIỂU-THUYẾT

Nhân dịp hội-chợ Nam-định này, bản-hiệu có bày tại hội-chợ các thứ giầy tây kiểu mới tối tân và các thứ vật dụng bằng da như va-li, hòm, yên ngựa v. v.

Bản-hiệu mới mở thêm một hiệu đóng giầy nữa tại phố Carreau, số 27, tỉnh Nam-định, vậy dù ngài nào mua hàng hay không mua hàng, vào chơi bản hiệu, thì bản hiệu xin biếu một quyển Trinh-thám tiểu-thuyết « ĐẢNG MẮT-YÊU » mới xuất-bản tại Hanoi.

Tiểu-thuyết này xem rất hay, rất lý-thú, rất bổ-ích cho đường chí-thức.

Kính-cáo
GIANG-THỊNH
HANOI. — nº 1 Rue Jules Ferry nº 1
NAM-ĐỊNH. — nº 27 Rue Carreau nº 27

UỐNG RƯỢU CHAMPAGNE

PHẢI UỐNG THỨ

Pommery & Greno

mới là sành-rượu và lịch-sự

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.

3007

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

3$50 một ống sáu cachets

3001

Dù các ngài đau dạ dầy đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

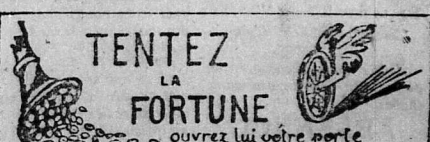
lại chữa các bệnh như là:
Đau tỳ vị, bệnh dầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bảo-chế
CHASSAGNE
9, Rue Paul Bert, Hanoi

3009

TENTEZ LA FORTUNE

ouvrez lui votre porte

VỚI 15 QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Công 35 quan tức đến rồi về sau đóng làm 10 tháng mỗi tháng 30 quan, theo năm tuần ngày 15 mars 1926 thiệt là chắc chắn cho người mua.

Theo công sổ đến thì quí-khách nhận ngay được một số và được dự ngay cuộc rút số kỳ nhất nếu thì số mình được trúng thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trúng thì được tiền từ 40.000 cho đến 1.000 quan, hay là về sau cũng được hoàn lại 400 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ số sẽ có ngày lại nhận được bản kê những số trúng không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ số sẽ vào những ngày:

15 FÉVRIER, 15 MAI, 16 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc số số thì xin gởi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Paparo, MARSEILLE (France)

3048 4

Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn
Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)